Ն, 555 — 1887 ՄԱՐՏ 29—30 ՊԱԶԱՐ—ՊԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ — 1304 ՐԷՃԷՊ 17 — ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճմուէսի 20 ղրուշտուր

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Լինէի, Չնէի վէ Ցինէի սահիֆէ ղրշ. 6
Դիւնէիւ սահիֆէ . . . . . . » 3
Մէվատտը նաշրիյյա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէքեան խան պատընտա տըր: Քէաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՅՈՎՀԱՆ ՃԻՎԷԼԷՔԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա:

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Պուլկարիսթան մէսէլէսինէ պիր նէթիճէ վէրիլմէք իւզրէ Պապը Ալիճէ գորարլաշտըրըլաճագ սուրէթի թէսվիյէնին պու կիւն Ռուսիա տէվլէթինէ թէպլիղ օլունաճաղընը Մօսքովա ղազէթասը խապէր վէրիր, գարարը վագըն Պէրլին աշտանամէսինի իմզա իթմիշ օլան պիլճիւմլէ տիւվէլը մուազզամայա թէպլիղ պույրուլաճաղը մալիւմաթը մէվսուգէ իտէն տիր.

* *

Պուլկարիսթան մէմուրը մախսուսը Մ. Վուլգօվիչ՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Սատրազամ հազրէթլէրինէ պայը մաարուզաթը ճէմիլէտէ պուլունմուշ տըր.

* *

Ռումանիա Մէճլիսը մէպուսանընըն կէչէն բազար էրթէսի կիւնքի իճթիմաընտա բէիսը վիւքէլա Մ. Պրաթիանօ՝ Ռուսճուգ միւթէսարրըֆը Մ. Մանթօֆ ալէյհինտէ Պուգրէշտէ վուգու պուլան սուի գաստ հագգընտա վուգու պուլան պիր սիւվալէ ճէվապէն, Ռումանիա արազիսինտէ էֆսատը ճինայէթքեարանէտէ պուլունմալար ալէյհինտէ թէտապիրը շէտիտէ իթթիխազ իթմէք նիյյէթինտէ օլտըղընը, չիւնքի Էվրոպատա իտամ ճէզասը օլմայան մամալիք ճանիլէրը Ռումանիա օլտըղընտան, օրանըն պիր ճինայէթ վէ խըյանէթ մէրքէզի օլմասը ճաիզ օլմատըղընը պէյան, վէ Ռումանիատա ճինայէթ իտէն էճնէպիլէրին Ռումանիա գանունը վէ նիզամնամէ մուհաքէմէ իտիլմէքտէն սօնրա մէնսուպ օլտուգլարը մէմալիք հիւքիւմէթինէ թէսլիմ իտիլէճէկլէրի իչին պիր նիզամնամէ լայիհասը վէ գարարը միւնասիպ օլաճաղընը մէպուսանա թավսիյէ էյլէմիշ տիր.

* *

Սօֆիատան էաղըլըրըշ կէօրէ, Պուլկարիսթանտա իթթիհատը վաթանփէրվէրան գոմիթէլէրի թէշքիլ իթմէքտէ օլուպ, Սօֆիա, Ֆիլիպէ, Թրնօվա, Ռուսճուգ, Շումնու, Վառնա, Սիլիսթրէ, Վիտին, Իսլիմիէ, Թաթար-Բազարճըգ, Ռաճօվա, Օրխանիյէ, Եանպօլու վէ Պուրկազտա պու գոմիթէլէրտէն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր.

Իշպու գոմիթէլէրին բէսմի փիւշտար հէր թարաֆտա սուրէթը մուխթէմանէտէ վուգու պուլըպ, պու գոմիթէլէրէ տախիլ օլանլար մէմլէքէթին հուգուգ վէ իսթիգլալիյէթինի տախիլի վէ էճնէպի թիւշմանլարա գարշը միւտաֆաա իթմէք իչին սէրվէթլէրինի վէ սօն տամլայը գանլարընը ֆէտա իթէճէքլէրինէ տաիր եէմին իթմէքտէ իմիշլէր.

Հէր գոմիթէյէ տըրմիշը, ... վէ պէյազ բէնկտէ պիրէր պայրագ իթմա իտիլմէքտէ տիր. Իշպու գոմիթէլէր՝ էսքիրիլէրի իլէ մուխապէրէտէ պուլունտուգլարընտան, պիր մահալտէ ասայիշ իխլալ օլունտուղը հալտէ պիր իշարէթ իւզէրինէ ճիւմլէսի պիրտէն հարէքէթ իտէճէքլէր իմիշ.

Պիլճիւմլէ գոմիթէլէրին վազիֆէսի պիր սիյասէ օլուպ, նիզամնամէլէրինտէ միւսթէրազ օլտու կիպի հէր պիրի խօտ պէ խօտ հարէքէթ իթմէյէ մուխթար տըր.

Մէզքիւր գոմիթէլէրին էգսէրիսի բրէնս Ալէքսանտրըն էնտիշէն իճթիմաը իլէ Պուլկարիսթան միւլքիյէթինին մուհաֆազասընը քէնտիլէրինէ խաթթը հարէքէթ իթթիխազ իթմիշլէր տիր. Հաթթա Օրխանիյէտէքի գոմիթէ բրէնս Ալէքսանտրը նամընա եէմին իթմիշ տիր.

ՓԱՐԱՆԸՆ ԹԷՎԱՍՍՈՒԹԸ

Պու սէրլէվհա իլէ էվվէլքի կիւնքի Սթամպօլտա աթիւրքի Փէզրա օգունմուշ տըր.

Բաստախանըն թէղարրուպը միւնասէպէթիլէ Է. լօրա Պարլամէնթօլարընըն գաբանմասը վէ խարիճիյէ սահիֆէլէրինին թաթիլը մուամէլաթ իթմէքլէրի միւթաառրիզ օլտուղընտան, վէ պինաէնալէյհ հավատիս գըթլըղը զուհուր էյլէտիկլէրինտէն, պազը էվրագ կազէթալար՝ Բարանըն Պուլկարիսթան մէսէլէսինտէ թէվասսութ իտէճէյինի իլան էյլէմիշլէր տիր.

Պու գապիլտէն օլարագ Վիէննատա նէշր օլունան Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կազէթասընըն Ռոմատան ալտըղը 1 թարիխլի պիր թէլէկրաֆտա, Բապա հազրէթլէրինին սուլհ հասքիմլի վազիֆէսինի իֆայա էվվէլտէն զիյատէ մէյլ կէօսթէրմէքտէ օլտըղը, վէ Պուլկարիսթան մէսէլէսինին սուլհէն թէսվիյէսի իչին թէվասսութ իթմէք ֆիքրինտէ պուլունտըղը, վէ հաթթա կէյֆի թէքլիֆ մէմուրիյէթլիյէ Պէրլինէ կէօնտէրիլէն Մօնսինեօր Գալիմպէրթինինին պու պապտէ բրէնս Բիզմարգըն էֆքեարընը իսթիմզաճ իթմէյէ մէմուր պուլունտուղը պէյան օլունմուշ տըր.

Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ պու թէլէկրաֆը տէրճ իթտիքտէն սօնրա պէր վէճհը աթի տէվամ իտէյօր.

«Բարանըն Տէրսաատէթ վէքիլի Պուլկար պուհրանընըն իւլթիմաի զուհուրինտէ, մէսաիլը մուալլագանըն թէսվիյէսի իչին Բարանըն թէվասսութընը Սատրազամ հազրէթլէրինէ թէքլիֆ իթմիշ իտի. Սատրազամ հազրէթլէրի պու խուսուս իչին Ալէմանիա սէֆիրի Մ. Ռատօվիցին էֆքեարընը իսթիֆսար իթտիքտէ, սէֆիրը միւշարէլէյհ կիւլէրէք օմուզլարընը սիլքմէքլէ իքթիֆա իթմիշ տիր.»

Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէնին իշպու մալիւմաթընըն գաթյեան ասլ ու էսասը օլմատըղընը պէյան իտէպիլիրիզ. Բարանըն Տէրսաատէթ վէքիլի Պուլկար մէսէլէսինին թէսվիյէսի զըմնընտա Բարանըն թէվասսութընը նէ Սատրազամ հազրէթլէրինէ վէ նէ տէ վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթընտան տիկէր հիչ պիրինէ ասլա թէքլիֆ իթմէմիշ տիր.

ՄԸՍԸՐ

Ինկիլթէրրա մուրախխասը Սըր Հէնրի Տրըմմոնտ Ուօլֆ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Սատրազամ վէ Խարիճիյէ նազըրը բաշըլար հազրէթլէրի իլէ Մըսըր մէսէլէսի հագգընտա եէնիտէն պազը միւզաքէրատա պուլունմուշ տըր.

*

Ժէնէրալ Ճէնճէնին էէրինէ Մասսաուայի Իթալիա ասքէրինին պաշ գումանտանլըղընա թային օլունան Ժէնէրալ Սալէթթա՝ ալաֆր. մարտըն 30ունճու սալը կիւնիւ Սէյ վափօրը իլէ Նաբօլիտէն Իսքէնտէրիյէյէ միւվասէլէթ իթմիշ, Իթալիա գոնսօլօսը Մ. Վէնանցի թարաֆընտան իսթիգպալ իտիլմիշ, Ապպաթ օթէլինէ նազիլ օլմուշ վէ մուախխարէն Իթալիա գոնսօլօսխանէսինէ կիտէրէք Իթալիա թէպաասը միւթէայէրանընը գապուլ իթտիքտէն սօնրա Մասսաուա կիթմէք իւզրէ Սիւվէյշէ ազիմէթ էյլէմիշ տիր.

Անատօլու շիմէնտոֆէրլէրինին տար խաթթ իւզրէ ինշա օլունմասընա տաիր Նաֆիա նէզարէթինտէ գոմիսիօնը մախսուս թարաֆընտան թանզիմ վէ Նաֆիա նազըրը Զիհնի բաշա հազրէթլէրինէ թագտիմ օլունտըղընը խապէր վէրմիշ օլտուղումուզ լայիհա՝ մէճլիսը խասը վիւքէլայա հաւալէ ... թէտգիգ պույուրուլմուշ օլմագլա, իրատէի սէնիյէսինին իսթիհսալի զըմնընտա պու կիւն Շահանէ մագամընա արզ օլունաճաղ տըր.

—

Իթալիա բէիսը վիւքէլա վէ Խարիճիյէ նազըրը վէքիլի Մ. Տէբրէթիս՝ պու քէրրէ Իթալիանըն տիւվէլը էճնէպիյէ նէզտինտէքի սիւֆէրասընա պիր թամիմնամէ կէօնտէրէրէք, Իթալիա հիւքիւմէթինին սուլհ բօլիթիգասընտա տէվամ էյլէյէճէկինի պէյան իթմիշ տիր.

—

Պալգան հէյէթը միւթթէֆիգասը (գօնֆէտէրասիոն) մէսէլէսի ախիրէն Ռումանիա Պարլամէնթօսընտա միւզաքէրէ օլունմուշ օլտուղընտան, Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ կազէթասը Պուգրէշ Մէճլիսը մէպուսանընըն սօն իճթիմաընտա ճէրէյան իտէն միւզաքէրէ հագգընտա պէրվէճհը աթի մալիւմաթը վէրմիշ տիր.

«Մ. Գօկալնիչէանօ՝ գոնսօլօսլուգ մէմուրիյէթինտէն պահս իտէրէք, Ռումանիա գոնսօլօսլուգ մէմուրիյէթլէրինին էհէմմիյէթի օլմատըղընը պէյան իթմիշ, վէ Ռումանիանըն հիչ պիր մէնաֆիի օլմայան շէհիրլէրտէ գոնսօլօսլուգլար թէսիսի կիպի պիր թէշէպպիւսը նաագիլանէյի մուախէզէ իտէրէք, Ջէրնովից, Պրաշով, Օտէսսա, Սիպիու վէ սաիրէ մահալլէրտէ գոնսօլօսլար նասպընը թալէպ իթմիշ, վէ պու միւնասէպէթլէ, Ռումանիա ... մէմալիքինտէ պիր հէյէթը միւթթէֆիգա թէշքիլի ֆիքրինի պիր շէվգ իլէ մէտհ ու սէնա էյլէմիշ, վէ ... Պալգան հէյէթը միւթթէֆիգասընտան ֆիքր էտիլէճէյինէ քէօրէճէքլէրինէ պէյանը իւմիտ իթմիշ տիր. (Հէր Ռումէնիա էլ Նէրէինէ.)

«Խարիճիյէ նազըրը Մ. Ֆէրէքիտ՝ պունա ճէվապէն տէմիշ տիր քի, հիւքիւմէթին պիր Պալգան հէյէթը միւթթէֆիգասը ֆիքրինէ հիւրմէթ վէ իթթիֆագ իտէճէկի պազը կազէթալարտա իլան օլունմուշ իսէ տէ, պու շայիալար հիւքիւմէթ թարաֆընտան թէքզիպ օլունմուշ տըր. Մ. Գօկալնիչէանօնըն թարիֆ իթտիկի շէհիրլէրտէ գոնսօլօսլար նասպ իթմէք թէքլիֆինէ կէլինճէ, խարիճիյէ նազըրը տէմիշ տիր քի, ... մէմուրիյէթլէր իճատ օլունաճագ.»

«Պու ճէվապըն իւզէրինէ Մ. Գօկալնիչէանօ՝ ... Պոսնա վէ Թրանսիլվանիատա ... Ռումանիա իչին ... պէյան իթմիշ տիր. (Հէր Բումէնիա Բիւֆէրա վէ Նէրէինէ.)

«Մ. Գօկալնիչէանօ՝ ...»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն Շուէտ գրալընա պիր թէլէկրաֆ քէշիտէսիյէ, ախիրէն խասթա լանմըշ օլան գրալիչա Սօֆի հազրէթլէրինին խաթըրը խաթիրսար պույուրըլմուշ տըր.

—12 Թօրբիլ վափօրընըն ինշասը իչին հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Ճէրմանիա նամ Ալէմանիա գումբանեասը արասընտա ագտ օլունան մուգավէլէնամէնին ֆէսխ օլունտըղը ախիրէն բիվայէթ օլունմուշ իսէ տէ, պու բիվայէթին ասըլ ու էսասը օլմայըպ, հաթթա պիրինճի թագսիթ օլարագ մէզքիւր գումբանեայա 70,000 լիրա Օսմանի իթա գըլընտըղը թահգիգ օլունմուշ տըր.

—Ռուսիա հիւքիւմէթի հիսսաբընա 60 ֆըչը պարութը համիլ օլան պիր Իթալիան էէլքէն սէֆինէսինին Օտէսսայա կիթմէք իւզրէ Զանագ գալէտէն էմնաի միւրուրինտէ թէվգիֆ օլունտուղունու կէչէն կիւն խապէր վիրմիշտիք.

Մէճմուամէ կէօրէ, Ռուսիա սէֆարէթինին թալէպի իւզէրինէ մէզքիւր սէֆինէնին՝ լիմանըմըզտան միւրուրինէ իզին վէրիլէրէք Օտէսսայա կիթմէսինէ միւսաատէ պույուրուլմուշ տըր.

—Էնգարէտէ Իրան գոնսօլօսլուղընա Հաճի Ալի պէյ նամ զաթ թային պուլունմուշ օլմագլա, մուշարիլէյհին մէմուրիյէթի՝ ճանիպը Պապը Ալիտէն թաստիգ պույուրուլմուշ տըր.

—Շէհր էմանէթինէ մէրպութ խասթախանէլէրէ խանէթէն 150 լիրանըն իթասը իլէ 40 կիւն զարֆընտա պիլէթլէր թապ իտիլէրէք բիյանգօ քէշիտէսի զըմնընտա պիր թիւճճար թարաֆընտան Էմանէթը միւշարէլէյհայա պիր գըթա խատիտա թագտիմ օլունմուշ օլմագլա, պու պապտա Էմանէթը միւշարէլէյհա իլէ Թիճարէթ նէզարէթի պէյնինտէ մուխապէրէ ճէրէյան իթմէքտէ տիր.

—Բասթալէս միւլազէմէսիյէ տապանճա աթմալարտան ճէզայի նագտի ալընաճաղը կիպի, ալըրճա տա իճրայի մուճազաթ օլունաճաղընըն պայէի կէլինէրէք թէպլիղի խուսուսը Զապթիյէ նէզարէթինտէն բէլէտիյէ տայիրէսինէ պիլտիրիլմիշ պուլունմուշ վէ Իսքիւտար միւտտէիւմումիլիկինտէ իճրայի իշարէթ օլունմուշ տըր.

—Պանքա նէզարէթի էվրագ օտասը քէթէպէսինտէն Հաճի ... պէյ՝ ճումա կիւնի խանէսինէ միւսաֆիր կիտէն գատընլար իլէ Հարէմ մէշղուլ պուլունտուղու սըրատա, սաքին օլտուղու խանէնին թավան արասընտա հէրիփ օրաստա պիր իր կէրէրէք, ալփլարընը էրին իւզէրինէ գոյուպ վէ կէօրտէսինի աշաղը սարքըթարագ գօլունը պագլամըշտան սօնրա, պէգլիք պիր պոշ իլէ տամարլարընը քէսմիշ, վէ գանըն ճէրէյանընտան պայըլըպ վէ ճան չէքիշմէյէ պաշլայըն պիր հալտէ պուլունմուշ իքէն, թավանըն ալթընտաքի օտայա կիրէն 8 եաշընտաքի գըզը թավանտան գան կէօրիւպ ֆէրեատ իտէրէք վալիտէսինի չագըրմըշ, մէզքիւր հէմէն թավանա չըգըպ, միւմաիլէյհի հալտէ պուլմուշ վէ տէրհալ Թըպ խանէյէ նագլ օլունմուշ իսէ տէ, հալէթը էլիմ թէհլիքէտէ իմիշ.

—Ալէմանիա իմբէրաթօրունըն 90 եաշընա կիրմէ վէսիլէսի իլէ Բատիշահ հազրէթլէրինին թէպրիքի զըմնընտա Ալի Նիզամի բաշա հազրէթլէրի իլէ պէրապէր Պէրլինէ կիտէն Ալէմանիալը Կօլց բաշա հազրէթլէրի՝ Ալէմանիա էհալիսի թարաֆընտան քէմալը իհթիրամլա գապուլ օլունտուղը կիպի, Ալէմանիա իմբէրաթօրը տախի միւշարիլէյհի սուրէթը մախսուսէ տէ գապուլ իլէ ուզուն միւտտէթ միւքալէմէ իթմիշ, վէ միւշարիլէյհին Պրուսիա օրտուսընտա գայմագամլըգ օլտուղը հալտէ միւլազըմ թէրֆի էյլէմիշ տիր. Կօլց բաշա հազրէթլէրի Ալէմանիատա պիր միւտտէթ տահա իգամէթ իթմէք իւզրէ մայըսըն 15ինտէ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյլէյէճէք տիր.

ՖԱԵՐԶ

Ատի տույունամթ իլէ թիւճճարան պէյնինտէքի տույունամթ ֆայըրլարը հագգընտա պու կիւնքի նիւսխէմիզին իչ սահիֆէսինտէ բէսմի պիր նիզամնամէ սուրէթի միւնտէրիճ օլտուղու իխթար օլունուր.

ԴՕՆՄԷՐ

[illegible]

Գարատէնիզ ճան գուրթարան հէյէթի մէմուրլարընա խանէթէն պու ագշամ սաաթ 2½տա Պէյօղլունտա վաղը Թէաթրօի Ճէտիտտէ պիր գոնսէր վէրիլէճէկ. Թէաթրօ գումբանեասը թարաֆընտան մաթթապար իրատը օլունան պիր մէքթուպտա պէյան վէ իլանը բէճա օլունմուշ իսէ տէ, Տէրսաատէթ Լիման ռէիսի ... Թուրք կազէթասընտա կէօնտէրիլէն պիր վարագաթա մէզքիւր գոնսէրին ճան գուրթարան հէյէթի մէմուրլարընա խանէթէն վէրիլէճէկի խուսուսը թէքզիպ իտիլմիշ օլտուղընտան, պու պապտա իլէրիտէ ... մէզքիւր վարագայը պէրվէճհը զէյիլ այնէն նագլ իտէրիզ.

«Ռումի մարտըն 28ինճի տիւնքի ճումա էրթէսի կիւնիւ նէշր իտիլէն 1092 նումէրօլու Թուրք կազէթասընըն 3իւնճիւ սահիֆէսինին իւչիւնճիւ սիւթունընտա Գարատէնիզ մէվգիի թախլիսիյէսի (ճան գուրթարան) մէմուրլարընա խանէթէն մարտըն 30ունճու բազար էրթէսի ագշամը Պէյօղլունտա պիր ճէմիյէթը մուսիգիյէ (գօնսէր) վէրիլէճէկինէ տաիր պիր ֆըգրա մանզուր օլմուշ տուր.

«Պէյանը հագիգաթ օլմագ իւզրէ Գարատէնիզ հէյէթը թախլիսիյէսի սայէի թէրագգըրվէրանէ հազրէթի Թաճտարը միւլքեանէ մունթազամ վէ միւքէմմէլէն իտարէ օլունմագտա վէ ... խուսուսաթ տահի ... տօղրըտան տօղրըյա ... թէսվիյէ օլունմագտա պուլունտուղունտան, ... պիր կէօնա իանէյէ իհթիյաճ օլմայըպ, ... պէյան օլունուր.»

(Տիկէր պազը հավատիսիմիզ իչին սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օլունա.)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բէթէրսպուրկ 9 ապրիլ

Ռուսիանըն Վիէննա սէֆիրի բրէնս Լօպանօֆ՝ պու կիւն մահալը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր.

Պէրլին 9 ապրիլ

Պէրլին կազէթալարը՝ Աֆղանիսթանտա Ռուսիա իլէ Ինկիլթէրա արասընտա պէհէմէհալ պիր մուհարէպէ վուգու պուլաճաղը զաննընտա պուլունուլօրլար.

Նիւ-Եօրգ 8 ապրիլ

Միւթթէհիտէի Ամէրիգա բէիսի Ամէրիգայը վէ Գանատայը պալըգ ավճըլարը մէյանընտա ախիրէն վուգու պուլան պիր միւնազաա միւնասէպէթի իլէ տէմիշ տիր քի, պալըգ ավճըլըղը հագգընտաքի գանունլարըն նազըլ ու բայմալ իտիլմէսի միլլէթէ պիր հագարէթ տիր.

Աթինա 9 ապրիլ

Մէճլիսը մէպուսան՝ պիր թագըմ ուզուն միւզաքէրէլէրտէն սօնրա, 38 րէյէ գարշը 77 րէյ իլէ գապինէ թէօնըն մալիյէճէ բօլիթիգասընը էսասէն թաստիգ վէ գապուլ էյլէմիշ տիր.

Մալիւմ տիր քի, մուխալիֆ ֆըրգանըն պիլճիւմլէ բուէսասը՝ միւզաքէրաթը մէզքիւրէյէ իշթիրագ իթմէք, Թրիգուբի գապինէսինին օրտուսը թէնսիգը մալիյէսինի թէզյիֆ վէ մուախէզէ իթմիշլէր վէ պու թէնսիքի հիչ պիր սէմէրէ հասըլ իթմէյէճէկինի վէ մէմլէքէթի տահա բէրիշան վէ խարապ էյլէյէճէկինի պէյան իթմիշլէր տիր.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խաչն Ժողովըն իճթիմաը ախիրինտէ Գարակէօզեան մէքթէպինին պիր հիւսնիւ սուրէթլէ թէսվիյէսի օլտըղը խապէր ալընմուշ տըր.

Կիւմիւշեան Յովհաննէս էֆ. Գարակէօզեան Տիգրան էֆ. թարաֆընտան Խաչն Ժողովա պիր թէզքէրէ կէլմիշ, պունտա մումաիլէյհ Տիգրան էֆ. Ազգ. Վարչութիւնա պիր թէքլիֆտէ պուլունմուշ տըր. Տէյյէ քի, էկէր Գարակէօզեան պիրատէրլէրին պունտան պիր գաչ սէնէ ագտէմ ... վասիյէթնամէյէ միւթէալլիգ պիլճիւմլէ էվրագ վէ սաիրէ Պաթրիգխանէ թարաֆընտան քէնտիլէրէ իատէ օլունուր վէ Պաթրիգխանէ տախի պու պապտէ քէաֆֆէի միւթալապաթընտան վազ կէչէր իսէ, Գարակէօզեան Տիգրան էֆ. Պէյօղլունտա Թագսիմ ճիվարընտա Ս. Յարութիւն քիլիսէսի արգասընտա բէյին 500 արշընլըգ արսա իւզէրինէ միւլքիւ վէ վալիտէսի Տէկին Սուլթան Գարակէօզեանըն զիքրը ճէմիլինէ մէնսուպ թամամ պիր մէքթէպ ինշա իթմէյէ թէահհիւտ իթմիշ, վէ լազըմ մէքթէպ մէզքիւրէ ... պիր թիճարէթ տէրսի թէտրիս օլունմասընը տախի շարթ պէյան էյլէմիշ տիր.

Կիւմիւշեան Յովհաննէս էֆ. թէզքէրէի մէզքիւրէ իլէ պէրապէր մէքթէպին ինշաաթ բլանընը տախի Խաչն Ժողովա արզ իթմիշ օլուպ, պու բլանա նազարէն ինշաաթը մէզքիւրէ 4000 լիրա գատար պիր մէսարիֆիլէ վուճուտէ կէլէճէկ իմիշ.

Խաչն Ժողով՝ արիզ ու ամիգ միւզաքէրէտէն սօնրա, Գարակէօզեան Տիգրան էֆ.նին իշպու թէքլիֆինի գապուլ իթմիշ, վէ Պաթրիգխանէտէ պուլունան էվրագըն մէքթէպին ինշաասընտան սօնրա Գարակէօզեան պիրատէր էֆ.լէրէ թէսլիմ օլունմասը շարթըյլա թէքլիֆը մէզքիւրըն մէվգիի իճրայէ գօնմասընա գարար վէրմիշ տիր.

Մալիւմ օլտըղը վէճհլէ, Քաղ. Ժողով Ատենապետի Նուրեան Յովհաննէս էֆ. հազրէթլէրի Գարակէօզեան վագըֆնամէսի մէսէլէսինին պիհիւսնիւ թէսվիյէսի իչին Գարակէօզեան էֆ.լէրլէ խուսուսի օլարագ իճրայի միւզաքէրէ իթմէքտէ պուլունտուղ, վէ պունլարըն պիր հիւսնիւ նէթիճէյէ միւնճէր օլմասը ... սարֆը հիմմէթ էյլէմիշ վէ մէսէլէնին պէյլէ պիր հիւսնիւ հալ քէսպ իթմէսինէ սէպէպ ու վասիթէ օլմուշ օլտուղունտան, Կիւմիւշեան Յովհաննէս էֆ.նին թէքլիֆի իւզէրինէ Խաչն Ժողով Նուրեան էֆ. հազրէթլէրինին միլլէթէ շայան օլան իշպու խըզմէթը մէպուրէսինտէն տոլայը պէյանը թէշէքքիւր իթմիշ տիր.

Պու միւնասէպէթլէ պիզ տախի Նուրեան Յովհաննէս էֆ. հազրէթլէրինէ միլլէթ նամընա պէյանը թէշէքքիւր էյլէմէքլէ պէրապէր Գարակէօզեան էֆ.լէրէ տախի պէյանը թէշէքքիւր իտէրիզ.

—

Երմէնի Գաթօլիք Կաթողիկոս վէ Բաթրիգ Բիւթիւթպէթլու Ազարեան էֆ. հազրէթլէրի ալաֆր. մարտ 30տա Բարիզտէ Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Ֆլուրանս իլէ միւլագաթ իթտիկի կիպի, պիր կիւն սօնրա տախի Ֆրանսա բէիսը ճիւմհուրը Մ. Ժիւլ Կրէվինին հուզուրընա գապուլ օլունմուշ տըր.

Ճումա էրթէսի սապահը Վիէննատան Պէյօղլունտա Երմէնի Գաթօլիգ Բաթրիգխանէսինէ վիւրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, միւշարէլէյհ Կաթողիկոս վէ Բաթրիգ Բիւթիւթպէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի Ռումի մարտըն 30ունճու բազար էրթէսի կիւնիւ Վիէննատա Մխիթարեան Միաբանութիւնըն Աբբահայրը Այտընեան ֆազիլէթլու Հայր Արսէն Գէրպապաեան Արքեպիսկոպոս թարաֆընտան ... իթտիքտէն սօնրա, պու ագշամ Վիէննատան հարէքէթլէ ... կիւնիւ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իտէճէկ, վէ ... հազրէթլէրինին ... թէշէքքիւր իտէճէքլէր տիր.

—

Պունտան պիր գատար մուգատտէմ ... Ս. Խաչ քիլիսէսինտէ Շումնու իչին ... օլունան Փիւշքիւլեան (Լեւոն) Տ. Խորէն գահանայ Ս. Զատիկ էօրթէսի ... պուլունմագ իւզրէ ... Շումնուա ազիմէթ իտէճէկ, ... մէզքիւր Ս. Խաչ քիլիսէսինտէ ... իճրա էյլէյէճէք տիր.

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՂԱՅՐԻ ՐՈՒՍԻԱ.

Դ

Մուճթէմէլի Ամէրիգանըն սապըգ Թէհէրան սէֆիրի Մ. Պէնճամին, կէրէք Աֆղանիսթանտա վէ կէրէք Իրանտա Րուս բօլիթիգըն պէշիւք իշ կէօրմէքտէ օլտուգլարընը պէյան իտիյօր։

Ֆագաթ էկէր մասալէ եալընըզ պըլթուն մասէլէսինէ գալըր իսէ, Ինկիլիզ մասէլէլէրինին հուսուսըզ թէրէճէտէ Րուսիա մասէլէլէրինտէն ճէսիմ օլտուգլարը տա մալիւմ տիր։

Իմտի Ինկիլթէրա տէվլէթի նէ՞ իչիւն այնի սիյասէթ բէնտի խասմընէ գարշը բէգայէթ իլմէյօր. Աֆղանիսթան էմիրինէ աչըգտան աչըգա վէ բէսմէն պիր սէնէյի թախսիսաթ պաղլամըշ իքէն, նէ՞ իչիւն լազըմ կէլէն սաիր մահալլէրի տէ գօրումայօր։

Ինկիլթէրանըն հիչ պիր քիմսէյէ հիւլէ օլարագ պիր բարա վէրէմէյէճէյի մալիւմ տիր. էյլէ Րուսիատա վէ մահէլլի սաիրէտէ օլտըգը կիպի Ինկիլթէրատա տախի սարֆիյաթ տէֆթէրլէրինտէ կիզլի թախսիսաթ խանէսի օլմայըփ, տէվլէթին իրատը վէ մէսարիֆաթը սօն քէնարընա վարընճա տէկին բարլամէնթօնըն թէտգիգաթընտան վէ գօնթրօլընտան կէչմէքտէ տիր։

Հալ պու քի լիւզումը Թագտիրինտէ, ֆիլան եախօտ ֆալան մահալլէ էյլէ հիւլէ սուրէթտէ տէյիլ իլլայան աչիքեար օլարագ պիր գաչ եիւզ պին լիրալար վէ հաթթա միլյօնլար պիլէ վէրիլմէսի իչիւն բարլամէնթօնըն րէյինի թահսիլ էյլէմէք զօր պիր մասալէ տէյիլ տիր։

Իմտի էկէր Րուսիանըն կէրէք Աֆղանիսթանտա վէ կէրէք Իրանտա կիզլի վէ աչիքեար սուրէթտէ միւլիւքէ էյլէմէքտէ օլտըգը բօլիթիգա թարիգի, խօսուսիլէ Հինտիսթան ալէյհինտէ իսէ, վէ պու բօլիթիգա թարիգի տախի ալթուն Թաշլար իլէ տէօշէնմէքտէ իսէ, նէ՞ իչիւն Ինկիլթէրա տէվլէթի տէ Հինտիսթան միւճէվիզլէրի իլէ տահհա զիյատէ միւգէյյէտ պիր թարիգի բէգայէթ հուսուլէ կէթիրիւպ պիր համլէտէ Րուսիանըն թէգմիլ բօլիթիգա բլանլարընը պըթիւռմ իլմէյօր։

Պու պապտէ Ինկիլթէրանըն վազիֆէսինիլէլէրինտէն իւչ շէյ անլաշըլմագտա տըր։

1.— Րուսիանըն ասըլ մագսատի Հինտիսթան իւզէրինէ պիր հիւճում օլմատըգընա, Ինկիլթէրա տէվլէթի իգնա օլմըշ օլմալը տըր։

2.— Սըրասը կէլտիկինտէ, Ինկիլթէրա տէվլէթի, Րուսիանըն ալթունլարընա բազըն Իրանը տա Աֆղանիսթանը տա քէնտինէ գարշը չըգարմայա միւգթէտիր օլապիլէճէյինէ էմին պուլընմըշ օլմալը տըր։

3.— Իրանլըլար վէ Աֆղանլար տախի Րուսիա իլէ պիրլէշտիկլէրինտէ, Ինկիլթէրա տէվլէթինին Իրան քէօրֆէզի ճիհէթինտէն տէ, Հինտիսթան հուտուտը ճիհէթինտէն տէ Գազագլարը գօլայ սուրէթտէ կէրիյէ բիւսկիւրտէճէյինէ չիւպհէսի պուլունմամըշ օլմալը տըր։

Հէր նէ գատար բէք չօգլարը օ էֆքեարտա տէյիլլէր իսէ տէ, իքինճի ճիհէթին էյլէ բէք տէ եապանա աթըլաճագ պիր ճիհէթ օլմատըգընա գանաաթ հասըլ իտիլէպիլիր. վէ հաթթա շու գատարընը պիլէ գավիէն իտտաա իտէպիլիրիզ քի, էկէր Ինկիլիզլէր, Րուսլարըն Ասէմ քէօրֆէզինէ էնմէլէրինէ միւսաատէ իտէճէքլէրինի պու կիւն պէյան իտէրլէր իսէ, Րուսլար տախի ասըլ Աֆղանիսթանը չիյնէյէրէք Հինտիսթան հուտուտընա տօղրու իլէրիլէմէմէք իւզրէ լազըմ կէլէն րէհինլէրի վէրմէյէ պիլէ հազըր պուլընապիլիրլէր։

Ասըլ Աֆղանիսթան տէտգիգինին սէպէպի տէ, Հէրաթ չէհրինի վէ ճիվարընը Թէֆրիգ իլէմէք իչիւն տիր. չիւնքի պունլար ասըլ Աֆղանիսթան հուտուտը տախիլինտէ տէյիլ տիրլէր, վէ Րուսլար, Հէրաթ չէհրինի զապթ իտմէքսիզին զաթէն տէ Ասէմ քէօրֆէզինէ կիտէմէզլէր։

Րուսլարըն տէրտի, պաշըրճա տէնիզ օլտըգընը գիպը իլէտիք։

Քէնտիլէրի տախի, «եա Պօմպէյ եա Պուշիր» պագըրըյօրլար։

Ֆագաթ Պօմպէյ եօլու բէք ուզագ տիր, բէք սարբ, վէ բէք Թէհլիքէլի օլտըգընտան, անտէն ազ ուզագ, ազ սարբ, վէ ազ Թէհլիքէլի օլան Պուշիրէ գանաաթ իտմէք իւզէրէ պուլունաճագլարը Թապիի տիր. վէ Րուսլար, սանճըլա բազի գըլմագ իչիւն սըթմասան Թութթուրմագ կիպի, Ինկիլիզլէրի Պուշիրին Րուսիայա կէչմէսինէ րազի գըլմագ իչիւն, իչի Պօմպէյ յօլին տէ Թութթուրմագ իսթէյօրլար կիպի կէօրիւնիւր։

Էյլէ եա, իքիսինտէն պիրիսինի Րուսիայա Թէրք իլէմէք վէ քէնտիսինէ պիր աչըգ տէնիզ գաբուսու կէօսթէրմէք լազըմ կէլէճէք իսէ, հա՞նկի Ինկիլիզ գալգըպ տա, պիր Ասէմ լիմանը վէրմէք իչիւն տիւնեանըն տէյէն պիր Հինտիսթան լիմանընը Րուսիայա Թէրք իլէմէք տիվանէլիկինտէ պուլունապիլիր։

Ֆագաթ ասըլ Հինտիսթանը միւտաֆաա վէ մուհաֆազայա միւգթէտիր օլապիլէճէք օլան Ինկիլթէրա, Հինտիսթան տէնիզինէ չըգարան Պուշիրի եանի Ասէմ քէօրֆէզինի տէ մուհաֆազայա միւգթէտիր օլապիլիր. վէ Րուսիանըն ալթունլարընա բազըն Իրանը տա Աֆղանիսթանը տա քէնտիսինէ գարշը չըգարաճագ սըրա, իշթէ օ սըրա սըր քի, հիչ տէյիլ իսէ էվվէլքինէ գըյասէն պու սըրա տա էրէյիճէ եազըլաշմըշ կէօրիւնիյօր։

Էկէր Րուսիանըն հարէքէթ մաքինասը ֆիլլէն Ասիայա ագթարըլմագտա իսէ, Հէրաթ չէհրինին Սօֆիայը ուսնուլ Թուրաճաղըն չօգ պիր չէյ գալմամըշ տըր տէմէք օլուր։

Ինկիլիզլէրին նէ եափաճագլարը, վէ էվվէլ էմրտէ Աֆղանլարըն վէ պաաէհու Իրանլըլարըն Ինկիլիզլէրտէն նէլէր պէքլէմէյէ վէ նէլէր պէքլէմէմէյէ հագգըլարը պուլունաճաղը օլ վագըթ անլաշըլաճագ տըր։

Սահիհ տիր քի Ինկիլիզլէրին, սատաճագ ճիհէթի իլէ նէ Աֆղանլարա էմնիյէթլէրի վար տըր, վէ նէ տէ Իրանլըլարա։

Էկէր պէյլէ օլմուշ օլմասա իտի, Հէրաթ չէհրինին էմնիյէթի հագգընտա զէրրէ գատար չիւբհէ իտիլէճէք մահալ գալմայաճագ իտի։

Նիմ Իրանլը վէ Նիմ Աֆղանլը՞ օլան, եախօտ նէ Իրանլը վէ նէ տէ Աֆղանլը օլմայան չէհրի մէզպուր, Իրան իչիւն տէ, Աֆղանիսթան իչիւն տէ պինաէնալէյհ Հինտիսթան իչիւն տէ միւհիմ պիր մէվգի տըր։

Վէ էկէր Թարաֆէյնտէն հիւնի իթթիֆագա էմնիյէթ օլունապիլսէ իտի, Իրանըն, Աֆղանիսթանըն, վէ պիր մըգտար տախի Հինտիսթանըն պիրլէշմիշ գուվվէթլէրի, Հէրաթ չէհրինի հէր նէվի թէհլիքէտէն քէմալի էմին պիր հալտէ պուլունտուրմայա քեաֆի օլաճագ իտի. վէ էյլէ օլմասը լազըմ իտի ֆագաթ օլամազ։

Նէ՞ իչիւն—Ինկիլիզլէրին, կէրէք Իրանլըլարա վէ կէրէք Աֆղանլարա էմնիյէթլէրի պուլունմատըգը, քէնտիլէրի իլէ գաթի պիր իթթիֆագա կիրիշէմէտիկլէրի, վէ ալէյհտա Աֆղանլարտան տայիմա պիր խիյանէթ կէօրմէք չիւբհէլէրի իչիւն։

Զօգ տէյիլ, օն օնպէշ պին քիշիլիք միւքէմմէլ պիր Անկլօ-Հինտ օրտուսու, Աֆղան միւլթէզիֆլէրի վէ Իրանլըլարըն տօղրուտան տօղրույա մուավէնէթլէրի սայէսինտէ, Գազագլարըն ճիւմլէ ճէհտլէրինի պօշա չըգարմայա քեաֆի օլաճագ իտի։

Ֆագաթ Աֆղանլարըն կէչմիշ հալլէրի, մէմալիքին Թա տիկէր ճիհէթինտէ վէ իչ իշլէրինտէ միւլքի Թարիգլէրի գաթ օլունապիլէճէք պիր մըգտարտա էյլէ օնպէշ պին քիշիլիք էմնիյէթ իթիմատ պուրագմայաճագ ճէսարէթլէրը պուլունմագտա, Ինկիլիզ Հինտիսթանըն Հէրաթ չէհրինին մուհաֆազասընտա նէզարէթ իտէճէք վէ Աֆղանլարա եօլ կէօսթէրէճէք պիր մըգտար Ինկիլիզ զապիթլէրինէ, վէ պիր մըգտար տախի սիլահ վէ Թօփլար կէօնտէրմէքլէ իքթիֆա իտէճէք պուլունմագտա տըր. վէ քիւմ քէֆալէթ իտէպիլիր քի, պու սիլահլար վէ Թօփլար պիր կիւն Ինկիլիզլէրին քէնտիլէրինէ գարշը կէլմէյէճէք տիր։

Հէլէ Ինկիլիզլէր քէնտիլէրի պիր սուրէթլէ պու պապտէ էմնիյէթ քեամիլէ հասըլ իտէմէտիկլէրի իչիւն պու պապտէ խոտէմէլէրէ տէյիլ տիրլէր։

Իշթէ Հէրաթ ճիհէթինտէ Ինկիլիզլէրին զայիֆ վէ Րուսլարըն գուվվէթլի Թարաֆլարը պունլար տըրլար։ Հօլպուքի մասալէ սիյասէթա, սաքէրէ, վէ բարըսա գալըր իսէ, Հինտիսթան հիւքիւմէթինին Թէօմին Աֆղանիսթանը պիլէ Րուսիանըն Թէճավիւզընա գարշը միւտաֆաա իլէմէսի, օլ գատար գըր պիր չէյ տէյիլ տիր։

Շիմտի, էկէր Րուսիա, Իրանլըլարըն, Աֆղանլարըն վէ Հինտիսթան հիւքիւմէթինին հիւսնի իթթիֆագլարը Նօգսանը սայէսինտէ Հէրաթ չէհրինի զապթէթթէ կէթիրիւփ զապթ էյլէմէք Թէշէպպիւսինտէ պուլունաճագ իսէ, մէզքիւր իւչ հիւքիւմէթլէրտէն Աֆղանլար իլէ Ինկիլիզ Հինտիսթան հիւքիւմէթի պէյնինտէ տէրքեար օլան էմնիյէթ Նօգսանընըն տէրէճէյի Նօգսանը տա օլ վագըթ պիր էյինէ անլաշըլաճագ տըր։

Ինկիլթէրրատա, էրպապը բօլիթիգատան վէ էրպապը սաքէրիյէտէն բէք գուվվէթլի պիր ֆըրգա պուլունմագտա տըր քի, Հէրաթ չէհրինի վէ հաթթա Աֆղանիսթանըն տա Գանտահար չէհրինէ գատար օլան գըթասընը մուհաֆազայա հիւքիւմէթի մէճպուր կէօրմէքտէ տիր։

Պու ֆըրգանըն էֆքեարընճա, Հէրաթ չէհրինի միւտաֆաա իտէպիլմէքլէրի իչիւն, Թալիմի վէ խըթիհքեամը պիր մըգտար զապիթան, պիր մըգտար պարա, վէ պիր մըգտար տա սիլահ. Աֆղանլարա իմտատ կէօնտէրմէքլէ իքթիֆա օլունմալը, վէ էկէր Աֆղանլար պու սուրէթլէ Հէրաթ չէհրինի միւտաֆաա իտէմէզլէր, վէ չէհրի մէզպուր քէնտի ճիվարլարը իլէ պէրապէր Րուսիանըն զապթընա կէչէր իսէ, օլ վագըթ Անկլօ-Հինտ օրտուսու տախի գարշըլըգ օլարագ, Աֆղանիսթանըն Գանտահար գըթասընը զապթ իլէմէլի, վէ էկէր Րուսլար օլ ճիհէթտէն արթըգ իլէրի տօղրու հարէքէթ իտէմէյէճէք, կէօզլէրինի Իրան քէօրֆէզինէ տօղրու տիքէճէքլէր իսէ, օլ վագըթ տախի Իրան իլէ միւթթէֆիգ օլարագ Րուսիանըն էօնիւնէ սէտտ չէքիլմէլի տիր։

Եանի տիւշիւնէճէք պուլունար տիւմէք քի, կէրէք Աֆղանլար վէ կէրէք Իրանլըլար իլէ գաթի իթթիֆագ լիւզումընտա պուլունմագտա տըր, հիչ տէյիլ իսէ Իրանըն տախի կէօզէթիլմէսի լազըմ կէլիր։

Շուրասը բէք սահիհ տիր քի, Ինկիլթէրրատաքի պու ֆըրգա գաթէն բէք գուվվէթլի օլտըգը հալտէ, կիւնտէն կիւնէ հէմֆիքիր իլէ տահհա զիյատէ քեսպը գուվվէթ իտմէքտէ տիր։

Վէ գօրգարըզ քի պու ֆըրգա, Րուսիայա, լիւզումընտան զիյատէ ճէսարէթ վէրէճէք տիր։

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ
ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Տէրսաատէթ Թրամվայ Շիրքէթինին Հիսսէտարան Մէճլիսը Ումումիսի՝ ան ալթընճը տէֆա օլարագ 1887 մարթ 19/31տէ Մ. Ֆ. Անաստասիատէսին Թահթը րիյասէթինտէ ագտ իտիլմիշ իտի, վէ Մէճլիսը Իտարէնին մուֆասսալ րաբօրթօսը գըրաաթ օլունըրգ, պունտա չիրքէթին պիր սէնէլիք մուամէլաթը պէրթաֆսիլ հիսսէտարանա արզ ու պէյան օլունմըշ օլմագլա, օգույանլարըմըզա մալիւմաթ օլմագ իւզրէ չիրքէթը մէզքիւրէնին իշպու րաբօրթօսընը թէրճէմէ աթի խուլասաթէն նագլ իտէրիզ։

Շիրքէթին հալի.— Կէչէն 1885 սէնէսինտէ խաթիմէտար օլընան մէմուրիյէթ վէ խատէմէ վէ սաիրէնին ատէտի 309 քիշիտէն իպարէթ օլտըգը հալտէ, 1886 սէնէսինտէ 315 քիշիյէ պալիղ օլմուշ, վէ պունլարըն մաաշաթը 14,139½ ղրշ. օլտըգընտան, 1886 սէնէսինտէ 1885 սէնէսինէ նիսպէթէն 456 ղրշ. թասարրուֆ վուգու պուլմուշ տըր։

1885 սէնէսինտէ մէվճուտ պուլընան հայվանլարըն ատէտի 496տան իպարէթ իքէն, 1886 սէնէսինտէ 28 պէկիր թէզայիւտ իտէրէք 524է պալիղ օլմուշ վէ 23 հայվան թէլէֆ վէ 39 հայվան սաթըլտըգընտան, պու 62 հայվան եէրինէ տիկէրլէրի ալընմըշ տըր։

Իշպու հայվանլարըն Թէայուշի մէսարիֆի 186,395¾ ղրշ.ա պալիղ օլարագ պունտան 143,761¾ ղրշ.ը Թէավիյէ օլմուշ, վէ հէնուզ Թէավիյէ օլունմամըշ օլան 42,654 ղրուշ իշլէթմէ հիսապընըն տէյն գըսմընա գայտ իտիլմիշ, վէ Թէլէֆ օլընան 28 հայվանըն Թամանը պուլընան 66,800 ղրշ. սաթըշ հիսապընտան Թարհ օլընմըշ տըր։

Մէվճուտ խաթլարտա եէվմիյէ նագլ օլընան եօլճըլարըն ատէտի օրթա հիսապըլա 184,708 քիշիյէ պալիղ օլմուշ վէ հայվանաթըն մէէքիւլաթ մէսարիֆի 1885 սէնէսինտէ 186,084 եէվմիյէ գարշըլըգ 949,188 ղրուշ իքէն, 1886 սէնէսինտէ 876,896 ղրուշա Թէնէզզիւլ իթմիշ, վէ պինաէնալէյհ 76,288 ղրուշ Թէսարրուֆ վուգու պուլմուշ տըր։

Արապա պանտա միւթէալլիգ էշեանըն գըյմէթի 1885 սէնէսինտէ 95,437 ղրուշտան իպարէթ օլտըգը հալտէ, 1886 սէնէսինտէ 110,893½ ղրուշա բէսիտէ օլտըգընտան, 15,546½ ղրուշ Թէզայիւտ էյլէմիշ տիր։ Եօլլարըն Թամիրի մէսարիֆի 247,358 ղրուշա պալիղ օլտըգընտան, պէհէր քիլօմէթրօ իչիւն 14,270 ղրուշ սարֆ օլընմըշ տէմէք տիր։

Շիրքէթին մալիյէճէ հալի.— Խուլասաթէն մէվճուտ օլան 4 խաթթըն 1885 սէնէսի հասըլաթը 3,522,287 ղրշ.տան իպարէթ օլտըգը հալտէ, 1886 սէնէսի հասըլաթը 3,716,137 ղրշ.ա պալիղ օլտըգընտան, 193,843 ղրշ. Թէզայիւտ էյլէմիշ, վէ պու տա բօսթալարճա իճրա օլընան իսլահաթտան զուհուր էյլէմիշ տիր։

Պիլայիս սարֆիյաթ՝ հիսսէ սէնէտաթը իչիւն Թէավիյէ օլընան բէսիւլմալ տախի տախիլ օլտըգը հալտէ 19,062 լիրայի Օսմանի վէ 60½ ղրշ.ա բէսիտէ օլմուշ, վէ 1885 սէնէսինտէ վուգու պուլան 19,429 լիրայի Օսմանի վէ 48½ ղրշ.ա նազարէն 426 լիրայի Օսմանի վէ 88 ղրշ. Թէնագուս էյլէմիշտիր։

Ֆագաթ էյյամ խաթթըրնըն ատէմի ինշաըընտան տօլայը մէէմինաթ աչէսի օլարագ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ վէրիլմիշ օլան 2000 լիրա զայի օլընմըշ տըր։ Պինաէն ալէյհ չիրքէթ՝ իշպու մէզալլայա մուգապիլ կէլէճէք Գալը Սէլամիքէի սէրկիլէրինի Նաֆիա Նէզարէթինէ Թէսլիմ էյլէմիշ տիր։

Թրամվայ Շիրքէթինին 1886 սէնէսի միւվազէնէի ումումիյէսի (պիլանչօ) տախի պէր վէճհը աթի տէրճ օլունուր.

ՄԻՒՎԱԶԷՆԷԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ
1886 ՍԷՆԷՍԻ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸ
ԱԼԱՃԱԳ

		Ղուրուշ
Հիսսէլէր, Սէրմայէտէն հէնուզ ալըզ օլընմամըշ մէպլաղ		40,350,000
Թէճէհհիզաթ մուհասէպէի ումումիյէսի		16,314,613·19
Գալաթա-Շիշլի խաթթընըն Թէճէհհիզաթը		10,950,659
Լէվազըմաթը ինշաիյէ		62,528·50
Հայվանաթըն օթ վէ լէվազըմաթը սաիրէսի		
Մէրքէզ Տէբօսընտա	50,985·25	
Պէշիքթաշ վէ Ագսէրայ անպարլարընտա	159,908·75	
Շիշլի անպարընտա	116,432·50	327,326·50
Իւհզա օլընան հիսսէլէր		
Պէհէրի 5 լիրայի Օսմանիտէն 500 հիսսէ		250,000
Իւհզա օլընան էսհամ		
Պէհէրի 500 ֆրգ.տան 481 էսհամ		1,055,178·25
Մէսարիֆը միւթէնէվվիէ		
1887 սէնէսինէ խասպէյթ իտէն գըսըմ		39,237·75
Միւխթէլիֆ քիրալար		
1887 սէնէսինէ խասպէյթ իտէն գըսըմ		53,237·75
Սանտըգ		
Նագտ	120,799·95	
Օսմանլը Պանգասընտա	710,000	
Զըրգտանտա	270,000	1,100,799·95

Թահսիլ օլընաճագ զիմէմաթը միւխթէլիֆէ

---

(119)

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄՈՒՆԷԼԼԻՖԻ

ՖՕՐԹ ԲՐԱՅՆԷ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱՂԱ

Կէրէք Րաուլ կէրէք Հանրի օ կիւն էօյլէտէն էվվէլ Ինկիլիզ բօլիսի Թարաֆընտան Թէվգիֆ օլընաճագլարընը հիւքմ իթմիշ օլտըգլարընտան, նէ՞ եափաճագլարընը շաշըրմըշլար իտի։ Հէր հալտէ կիւբէ կիւնտիւզ Բաթնըատան տիշարը չըգմագ միւմքին օլամայաճաղընտան, պունըլտըգլարը եէրտէ գալմագտան պաշգա պիր չարէ պուլամամըշլար իտի։ Պինաէն ալէյհ Հանրի պէքճիյէ սըգը սըգը Թալիմաթ վէրէրէք գարուտան իչէրիյէ քիմսէյի գօյմամասընը վէ չայէտ Ինկիլիզ բօլիսի կէլիւպ տէ քէնտիլէրինի սօրաճագ օլուր իսէ, վագըա օ սապահ Թէճարէթ-խանէյի Թէրք իլէտիքլէրինտէն սօնրա բօլիսի իլգաֆ իթմէսինի կիւզէլճէ Թէնպիհ էյլէմիշ իտի. ամմա պու չարէնին տէ պիր չարէ նաֆի օլամայաճաղընը Հանրի տէ իթիրաֆ էյլէյէրէք արզուսըզլարընտա.

—Պուլարըն հիչ պիրիսինին Ֆայտէսի օլմատըգընը պէն տէ պիլիրիմ, հիչ չիւպհէ եօգ տըր քի Թէլէկրաֆխանէ Ժաք Տօրանինին վէ եախօտ բօլիսին նազարընը տիգգաթը պըլթընտա տըր. էկէր պիզիմ Բաթնըատա օլտըգըմըզ անլաշըլըրսա հէնուզ չիւպհէլի իտի իսէ պու հէրիֆին իթթըլայի պուլունտըգը իլէ օ չիւպհէլէրի տախի գալմազ.— տէտի։

Հէր հալտէ էօյլէնէ գատար հիչ պիր վուգուաթ զուհուր իթմէտի։ Պիզիմ եօլճըլար Ֆիլիպէլէտէն եօրգուն օլտըգլարընտան, խէվֆ ու չիւպհէյի ունութարագ ճիվարի պիրաթ պըրագըպ ուզանմըշլար, վէ Թէրին պիր ույգույա տալմըշլար իտի։

Արատան պիրազ զէման կէչտիքտէն սօնրա, պիր կիւրիւլթիւ պիր բաթըրթը զուհուր էթտի, պիր Թազըմ սաավըլ վէ պօրու վէ զիլ վէ տիւտիւքլէր կիպի չէյլէր տիւշտիւ. պու գարմա գարըշըգ մուզըգանըն արգասընտան տախի պիր աչըգ սէսին իշիտիլտի։

Րաուլ վէ Հանրի իլէ Նամիօ վէ Պրիէն րէնճիլի դօշտուլար, Պրաժմանլար, Ֆազըլլար, Հինտուլէր, հասըլը պինլէրճէ էհալի Թօպլու տիւմանա գաթարագ սըրալար իլէ ճիհանը եէրինտէն օյնաթըյօրլար իտի։

Պու ալայըն Թա օրթա եէրինտէ ագիմ պիր ֆիլ իւզէրինտէ միւճէվհէրաթլա մուրասսա վէ միւզէյյէն պիր Թախթ օլուպ, պու Թախթ ղըյալի չեմսին աքսիլէ բարըլ բարըլ բարլամագտա իտի։ Թախթը միւզէյյէն Թամամ տէօրթ պուլընտըգլարը բէնճէրէլէր էօնիւնէ կէլտիքտէ, Րաուլ կէրչէքտէն չըլտըրըմըշ պիր Թամթըրըն Հէման քէնտիսինի բէնճէրէտէն տըշարը աթմագ իզրէ իքէն, Հանրի պէլինտէն սարըլարագ մէն էյլէտի։

Րաուլ պիր եանտան քէնտիսինի գուրթարըրմագ իչիւն չապալանարագ, տիկէր Թարաֆի.

—Պըրագ պէնի, Հանրի, պըրագ. նէ՞ հագգըլա պանա մանի օլույօրսըն։ սէվ. քէօյնիւնտէն կէչիրիլտիկին հալտէ...... պըրագ տէյօրում.— տէտի։

Վագըա օ մուրասսա Թախթըն իչինտէ Մայա Նիսամա պուլընըյօր իտի քի, կէօյա քէնտիսինին կէչէրէք պայըլմըշ կիպի պիր հալտէ սըրմայը եասըթլարա Թահհա սիյահ արլանմըշլար իտի, նագըա սարըլմըշ սալլանմագտա իտի։

Րաուլ քէնտիսինի Հանրինին գօլլարը արասընտան գուրթարմագ, րէնճէրէտէն աշաղըյա ֆըրլամագ նէ գատար չալըշտըգը իսէ տէ մուվաֆֆագ օլամատը։ «Պըրագ պէնի, Հանրի» տէտիքճէ, Հանրի տախի «միւմքին տէյիլ, պըրագամամ. սէն չըլտըրըմըշսըն» տէյիւ տահհա զիյատէ սարըլարագ, հաթթա տախի Հանրիյէ մուավէնէթէ պուլընմագտա Րաուլա զըլէյիւ իտէպիլիր։

Մայա Նիսամանըն եանընտաքի քէօլէ Զալիմա օլտըգընը, Նամիօ Հանրի իլէ Րաուլա կէօստէրտի։ Զաթէն գայէթ կիւզէլ Մայա Նիսամանըն չէհրէսինի ուզագտան քէօրէպիլմէքլէր պիր գաթ տահհա Թէզաիւտ էյլէմիշ օլտըգը հալտէ, Թախթ Պայըլմըշ լաթիֆ պիր սուրէթտէ սէրիլիւ եաթմըշ իտի քի, պիւթիւն Հինտլիլէրին քէնտիսինէ ատէթա պիր պութ կիպի Թափընմագտա ճան աթմալարը հիչ տէ հայրէթի մուճիպ տէյիլ իտի։ Սէվտասըյլա պայըլմըշ չըլտըրմըշ օլտըգը մանհուրտու. Հէր հալտէ տախի գարշըլընտան կէչիրիլտիկին հալտէ, Րաուլ պիւսպիւթիւն տախի չըլտըրմայա Թէճավիւզ էթմէյէճէք օլմայան Թահհամիւլսիւզլիւկ օլունմագ.

Վագըա իւչ սաաթ պիրտէն Րաուլը գօյսա էյլէտիլէր իսէ տէ, Րաուլ հալա ճիննէթ հալինտէ իտի։ Հէման հայգըրմագ տէրէճէսինտէ պիր Թէհավվիւր իլէ լա յէնգաթի.

—Թութմայընըզ պէնի, պըրագընըզ. պու սիզին իթթիֆագընըզ ալչագլըգ տըր, պու պանա խըյանէթ տիր. պըրագընըզ պէնի։

Չէվալը տէլիգանլըյը պըրագըտըլար, հագգըթէն քէնտիսինի աչաղըյա աթմագ վէ օ հալտէ Թա Մայա Նիսամանըն ֆիլի իւզէրինէ տիւշէճէք իտի քի, չու հալտէ Հինտլիլէրին քէնտիսինի խամ խաթլէքլէրի աչիքեար տըր։

Պրիէն.— Քէնտիսինի չու ալայըն իչինէ աթաճագ օլուր իսէ նէ՞ հալը օլաճագ, հէմ սիզ մահվ օլաճագսընըզ, հէմ տէ պիզ. սիզ տէ մահվ օլուր իսէնիզ, Մայա Նիսամա քիմ՞ գուրթարաճագ.— տէտի։

Րաուլ եավաշ եավաշ ագըլը պաշընա Թօփլայարագ իթտիյի չըգընտըգըյա տէրտինի քէնտի տախի անլամագա պաշլայըպ.— Եարաբպի, սէվկիլի զէվճէմ պաշգա պիր օլան կէօտիւրիւլմէք կիպի աղըմ պիր իւֆթատ օլտըգը չիւպհէ, Հանրի գարտաշըմ, պէնիմ իչիւն չէքտիքլէրին խիլաֆ չըլտըրըմըշ. արթըգ աղլընըզ պաշընըզտա տիր, գայկըրմագտա օլտըգը հալտէ, պիր տէ պու տէլիլըգ իլէ զահմէթ վէրտիմ, աֆվ էթ, Հանրիճիյիմ.

Հանրի.— Պէնտէն նէ՞ սէվմէյէ աֆվ խաթրայօրսըն անլայամըյօրում, գարտաշըմ, պիր տէ պու խաթէյի ագլըն պաշըն կէլտիքտէն սօնրա իսթէ. չիմտի մէթանէթլի օլ, ճէսարէթինի պուլ տէ սէն պիզիմ սէվկիլի Րաուլըմըզ օլ։

Րաուլ.— Օնա չիւպհէ իթմէ, արթըգ էվվէլքի կիպի տէլիլիք իթմէմ. ֆագաթ Նիսամայը, սէվկիլի զէվճէմի չէօյլէ կէօզիւմիւն էօնիւնտէն կէչիրիրկէն կէօթիւրտիւքլէրի հալտէ, պունա հիչ պիր սէս չըգարմայաճագ մըյըմ, պիր Թէտպիր պուլմայաճագ մըյըզ.— տէտի։

Պէլէտիյէ Խոաբէսի	1,032,874	
Հիսապաթը մուխթէնէվվիէ պագլյէսի	178,344·50	1,211,218·50
Մէմուրին էլլիսէսի	———	23,197·25
Էմլաք		
Գապը Ալի սթասիօնը		13,960·75
		71,751,957·31

ՎԷՐԻՃԷՔ

Սէրմայէ (33,625 հիսսէսի)		57,162,500
Գալաթա-Շիշլի խաթթընըն էսհամը 100տէ 5 ֆայիզլի 6568 էսհամ իչիւն		10,950,659
Իսթիյաթ ագչէսի		137,960·40
Էսքի Թամիրի մուխասսէսաթը		314,367·41
Իմհալի տէ.յն հալսա հիսսէ մուխասսէսաթը		
Պէհէրի 5 լիրայի Օսմանլըտէն իմհա օլընան 500 հիսսէ իչիւն		250,000
Իմհալի էսհամ մուխասսէսաթը		
Պէհէրի 500 ֆրգ· տան իմհա օլընան 481 էսհամ իչիւն		10,055,578·25
Գուբօնլար, սէնէյնը ասլըղա մուամէլաթընտան		
Ֆայըզ գուբօնլարը Նօ· 21 7675		
» » » 23 7050		
» » » 25 8300		
» , » » 27 17950		
Թէճէմմիւլաթ հիսապաթը իւզէրինէ ֆիրուխթ վէ Թէնէզզիւլը ֆիյաթ	———	40,975
Էսքի խաթլարըն պէկլէր վէ էշեա ֆիրուխթընտան	13,323	
Գալաթա-Շիշլի խաթթընտան պէկլէր ֆիրուխթը	82,096	95,449
Մուխթէլիֆ ասլնլէր		
Հիսապը Ճարիտէն	468,229	
Քէֆալէթ ագչէսի հիսապընտան	40,438·25	508,667·25
Ապօնէ պիլէթի		10,062·75
Քեար վէ զարար		
Սաֆի քեար		1,229,168·25
	ղրշ·	71,751,957·31

ՔԵԱՐ ՎԷ ԶԱՐԱՐ ՀԻՍԱՊԸ

ՄԱՍԱՐԻՖ

Մուխթէլիֆ փիրալար		148,367·25
Եօլլարըն խարճէ վէ Թամիրի	228,322·50	
Եօլլարըն Թէմիզլէնմէսի	14,035·75	242,358·25
Արապա Թագըմլարըն խարճէ վէ Թամիրի (վակօնլար)		110,983·50
Պէկիրլէրին խարճէսի		510,685·75
Էյէր վէ գօշում խալլէէ վէ Թամիրլէրի		13,051·75
Ախըրլարըն էսէվաթը		6632
Մաաշ վէ իւճրէթլէր		962,316·25
Պէկիրլէրին իշէ եարամազ օլանլարը		143,761·75
Ուֆագ Թէֆէք էշեանըն իշէ եարամազ օլանլարը		6921·75
Էսքի իմհասը մէսարիֆի		70,000
Մէսարիֆի մուխթէնէվվիա		244,352
Գալաթա-Շիշլի խաթթընըն իշլէթմէ մէսարիֆի		1,972,946·50
Սաֆի քեար		1,229,168·25
	ղրշ·	5,670,345

ԹԷՎԶԻԻ ԹԷՄԷԹԹՈՒԱԹ

Ալթուն ագչէ պէհէրի 25 ղրշ· տան օլան 33,125 հիսսէնին 29 նումէրօյը գուբօնլարընըն Թէէտիյէսի իչիւն		828,125
401,043 ¼ ղրշ· իւզէրինտէն Իսթիյաթ Ագչէսի իչիւն 100տէ 10 մէէխուզաթը նիզամիյէ		40,104·25
360,939 ղրշ· իւզէրինտէն 100տէ 6 մուէսսիսլէր հագգը		21,656·34
339,282·66 ղրշ· իւզէրինտէն 100տէ 4 Մէճլիսը Իտարէ ազալըղ հագգը		13,571·30
Սալտօ		325,711·36
	ղրշ·	1,229,168·25

ԻՐԱՏ

Հասըլաթ			
Պէշիքթաշ խաթթը	ղրշ· 1,999,959	—1,928,254·75	
Ագսէրայ »	» 1,413,171	—1,349,350·50	
Եէնի-Գափը »	» 246,982	— 239,476·50	
Թօփ-Գափու »	» 205,089·50	— 199,048·75	
	» 3,865,201·50	—3,716,130·50	3,716,130·50
Հասըլաթը ֆէվգէլատէ			49,129
Գալաթա-Շիշլի խաթթընըն հասըլաթը		1,988,587·56	1,900,260·50
Ֆայըզլար			5,025
		ղրշ·	5,670,545

Մէզպուրը մէզգուրէ էճնաս ագչէ իլէ վազը օլան հասըլաթը մուպէյյին տիր · Տաիմլէրին գաբանան հիսապը 1,229,168·25

1,229,168·25

Միւտիրը ումումի
Ա· ԹՐԻՒԼԷ

Մուհասէպէճի
Բ· Ժ· ՔԻՐՃԱՔԻՏԷՍ

Մէճլիսը Իտարէ
Ժ· ԱՆԱՍԹԱՍԻԱՏԷՍ, Րէիս
Տ· ԲԱՍԲԱԼԻ, Րէիսը սանի
Ժ· ԳԱԶԱՆՕՎԱ
Տ· ՖԷՐՆԱՆՏԷԶ ՏԻԱԶ
Ր· ԷՏՎԱՐՏՍ
ՍԷԳՈՒՀ ՄԱՔՍՈՒՏ

Տէրսաատէթ 31 գէկտ· 1886

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կազէթասընտա աթիտէքի ֆգրալար կէօրիւլմիշ տիր ·

Անատօլու վիլայէթլէրինտէն մաասա Անատօլուի Շահանէնին հէր Թարաֆընտան պընան խապէրլէրէ կէօրէ, սիրրէն եաղմուրա պաշլյան եաղմուրլար՝ չիֆթճիլէրի իւմիտլէնտիրմիշ անլաշըլմագտա տըր ·

Իտխալաթ բիւզամբզըն բէրաքէնտէ մուամէլաթ գըլըմնտա եօրթուզարըն Թէզարրուպը մուլապէսէսի իլէ լրմթիզար օլընան կէրմիյէթ հէնուզ Թէմամի իլէ մուշահէտէ օլունմամըշ, վէ քիւլլիյէթլի գըլըմնտա տահի մաձտուտ պուլունմըշ տըր · Անատօլու իրսալաթը էհէմմիյէթսիզ օլուպ, եալընըզ Շարգի Րումէլի իչիւն պիր աղ իշ օլմուշ տըր ·

Պուղտայ վէ ունի բիզաձատը ֆէվգէլատէ Թուլթկուն իսէ տէ, Թիֆթիք, աֆիոն, քիմրէ, ճէհրի կիւլի իխրաճաթ էմթաասը տուրկուն վէ Թէնէզզիւլէ մէյեալ պուլունմագտա վէ եօրթուլարըն Թէզարրուպը հասէպի իլէ Թալէպին ազըլը տահի պունա սէպէպիյէթ վէրմէքտէ տիր ·

* *

Պալըքէսիր վիլայէթինտէ վաղը երտէք գազալարըն ահվալը զիրայէ վէ Թիճարէթիյէնին տահի պիր րաբօրթօնըն ակվամը տըր · (1)

Ծուշունշ·—Հէր նէ գատար մէճլիսը խարէյի գազա գարալը իլէ պէյազ խուզիւմին պէհէր եւխինէ 44 ղրուշ ֆիյաթ Թագտիր օլունմըշ իսէ տէ, մաճուրլըն պօլ օլմասընտան տոլայը պէհէր եւխինէ 25-30 ղրուշա ալընմըշ տըր · Եւրոպէքտէ իմալ օլունան չարապլարըն էքսէրիսի հէյէլի իսի իսէ տէ, Ֆրանսայա Եւրոպէ չարապը իխրաճ օլունմագա պաշլանալըտան եանխ պիր իքի սէնէտէն պէրու պու սուրէթլէ մուամէլէ օլունմըշլը, իւզիւմլէր քէնտի հալինէ պըրագըլմագտա վէ 40 կիւն մուրուր իթմագտէն սօնրա, իւշպու մահսուլ մահզըր սաթըրէյէ նագըլ օլունմագտա իսէ տէ, պու տա մայիսէ տօղրու կէլէն իւզրաճաթ Թիճճարընա սաթըլըրը զէման իծրա իտիլմէքտէ տիր · Իքի սէնէտէն պէրու Եւրոպէքտէ սիյահ խուզիւմ եէթիշտիրիլմէք իչիւն սարֆը զայրէթտէ գուսուր օլունմամագտա, վէ պու տա սիյահ խուզիւմին պէյազ իւզիւմէ նիսպէթլէ 2 միլի ֆիյաթլա սաթըլմասընտան նէշէթ էյլէմէքտէ տիր · (Պէյազ չարապըն պէհէր 11 գըյէսի 8 վէ սիյահ չարապընքի 16 զշ· տըր·) Էհալինին հէնուզ չարապ իմթիհսալ իթմէք իչիւն մուքէմմէլ մաքինալարը պուլունմայըպ, ուսուլը աթիգա վէճհլէ մուամէլէ էյլէմէքտէ օլտուգլարընտան, Ջրաաթ Օտասը բէհինէ Եվրօբատան պիր Թագըմ մաքինաալը ճէլպի լիւզումընը պէյան էյլէտիկիմտէն, մէզգիւր մաքինանըն գըյմէթինին գաչ ղրշ· տան իպարէթ օլտուզը խաթիֆսար օլունմուշ տըր ·

Գուշտէ·—Եւրոպէ էհալիսի՝ պաղլարընա ֆէվգէլատէ տըգգաթ իթմէքտէ, վէ պէհէր տէճնիւմտէ 1000—1500 գատար բիւթիւք պուլընմագտա տըր ·

Հասըլ խուլէն խուզիւմ 2 նէվ օլուպ, էհէր 3 տէճնիւմ մահալ մահսուլը էսաս իթթիխազ օլունսա իսէ, աթիտէքի նէթիճէ իւթիֆսալ օլընմագտա տըր ·

Մէզքիւր 3 տէճնիւմ պաղըն պէլ, չարա վէ մէսարիֆը սաիրէսի Թախմինէն 628 ղրշ·ա պալիղ օլմագտա վէ պունտան 70,000 գըյէ իւզիւմ ալընմագտա տըր · Իւզիւմին պէհէր գըյէսի օրթա օլարագ 10 բարայա սաթըլըր իսէ, հասըլաթը սէնէվիյէնին 1750 ղրշ·ա պալիղ օլաճազը վէ պունտան մէսարիֆ Թէնզիլ օլընուրսա 1112 ղրշ· սաֆի հասըլաթ գալաճազը անլաշըլմագտա տըր ·

Ծօրօղ էխրամը·— Կէչէն սէնէ Եւրոպէքտէն Սթամպօլ վէ Պանտըրմա վէ մէմալիքը Մահրուսէնին մահալը սաիրէսինէ 1,304,289 վէ մէմալիքը էճնէպիյէյէ 31,628 քիլօ պէյազ վէ 7,736 քիլօ սիյահ չարապ իխրաճ օլունմըշ, վէ տախիլը մէմալիքտէ տախի 21,212 քիլօ պէյազ չարապ սարֆ օլընմըշ տըր · 1301 սէնէսի էվասընտա Մարմարա ատասընտան մէմալիքը մահրուսէի Շահանէյէ 316,619 քիլօ սիյահ վէ 81,732 քիլօ պէյազ չարապ վէ 6,802 քիլօ րագը իխրաճ օլընմըշ տըր ·

Պէչ գարլյէտէն իպարէթ օլան Բաշա-Լիմանը ճէզիրէսինտէն կէչէն 1300 սէնէսինտէ տխյարը էճնէպիյէյէ 91,723 քիլօ սիյահ չարապ իխրաճաթ վուգու պուլտուղը հալտէ, 1301 սէնէսինտէ 300,807 քիլօյա պալիղ օլմըշ, վէ 1300 սէնէսի զարֆընտա պէյազ չարապ իխրաճաթը եօզ իքէն, 1301 սէնէսինտէ 53,000 քիլօ խմիրար օլընարագ, պու սէնէ իսէ տահա զիյատէ իխրաճաթ վուգուը գավիլեն մէմուլ պուլընմըշ տըր ·

Ճէզիրէի մէրգումէնին 1301 սէնէսինտէ մէմալիքը Շահանէտէքի սարֆիյաթը տախի 191,394 քիլօ սիյահ վէ 327,620 գըյէ տէ պէյազ չարապտան իպարէթ տիր ·

Ջիքը օլընան ատալար արաղիսի զըրաաթա բէքտէ էլվէրիշլի տէյիլ իսէ տէ, իշպու պաղլար սայէսինտէ մէյտանա կէթիրիլէն չարապ հասըլաթը եուզինտէն ատալարա խայլի ճէ բարա կիրմէքտէ տիր · Սիյահ չարապըն գըյէսի 50 բարատան 2 ղշ·ա վէ պէյազ չարապընքի 30 բարատան 50 բարայա սաթըլըյօր ·

Ջէյթիւնեակ·—Գարասի վիլայէթի տախիլինտէ Եւրոպէ գազասը էն ալա զէյթին եաղը իխրաճ իտէր · Պու եաղլար 1856 սէնէսինտէ Բարիզտէ քիւշատ օլունան սէրկիի ումումիտէ մագհարը Թագտիր օլմուշ տըր · Ջէյթին եաղընըն պէհէր գըյէսի 5-6 ղրշ·ա սաթըլըմագտա տըր ·

Ջէյթինլիքլէրին ալըմաթըմը տէօնիւմ իւզէրինէ օլմայըպ, աղաճ իթիպարը իլէ տիր · Մուգատտէմէրի զէյթին աղաճլարընըն պէհէրի՝ ճէսամէթինէ կէօրէ պիր լիրայա գատար սաթըլըրը հալտէ, չիմտիյէ պէհէր պիր գըյէ զէյթուն 20 բարայա գատար սաթըլըրդընտան, պէհէր աղաճ անճագ պիր չէյրէք լիրայա ֆիրուխթ օլընմագտա վէ գազամըզտա հէր սէնէ հուսուլէ կէլէն 1,556,000 քիլօ զէյթունտան 555,242 քիլօսը տախիլը մէմալիքտէ սարֆ օլընմագտա տըր ·

Կէչէն 1300 սէնէսինտէ Րումանիա վէ Րուսիյա 50,222 վէ Տէրսաատէթէ 300,000 քիլօ եաղ իխրաճ օլունմըշ, վէ Օտէսսա 5600, վէ 12,277 քիլօ Թէքիրտաղը վէ Պանտըրմա վէ Պալըքէսիրիյէ վէ Տէրսաատէթէ 47,723 քիլէ զէյթուն կէօնտէրիլմիշ տիր ·

Գազա արազիսինին տաշլըղը հասէպի իլէ պաղլարա տուլթ աղաճը տահի մազրուս տըր · Պու աղաճլարըն կէօլկէսի պաղլարա մազարրաթ եյրաս իտէպիլիր իսէ տէ, մէճպուրիյէթը մէվճուտէ իշպու մահզուրա զալէպէ էյլէմէքտէ տիր · Եւրոպէքտէ վէ պախուսուս Կոնիա գարիյէսինտէ գըրմըզը սօխան հասըլ խուլմէքտէ, վէ հէր Թարաֆա նագըլ օլընարագ պէհէր գըյէսի 30 բարայա սաթըլմագտա տըր ·

Հայվանաթ·— Գազա արազիսինին գըսմը քիւլլիսի զըրաաթա սալիհ օլմատըղընտան, էքսէր էհալի հայվան պէսլէմէքլէ իշթիղալ էյլէմէքտէ, վէ պու սէպէպտէն սէնէվի 9000 գատար գօյուն վէ 23,000 գատար քէչի Թաատատ օլընմագտա իսէ տէ, մէրալարըն ատէմի քիֆայէսի ճիհէթի իլէ իշպու հայվանաթ զիյատէսիյլէ զայիֆ տիր · Սէնէվի հասըլ օլան եունի 8,500 գըյէյէ վէ քէչի գըլը տախի 3740 գըյէյէ պալիղ օլմագտա, վէ եունըն պէհէր գըյէսի 7 վէ գըլըն տախի 4 ղրշ·ա սաթըլմագտա տըր · Պունտան մաատա տախիլը գազատա 7—8000 բատտէլէքինտէ եօքիւզ, վէ 1200 գարա սըղըր վէ 299 գաթըր վէ 384 աթ վէ 67 մէրքէպ մէվճուտ տըր ·

Պուլկուրլու·— Եւրոպէ էհալիսի պաղըրըգ իլէ զէյթունտէն իլէ իխթիզալ էյլէմէքտէ, վէ ավլատլարը պաղրգլար մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին սաիր նօգթալարընա վէ մէմալիքը էճնէպիյէյէ կէօնտէրիլմէքտէ տիր · Պունտան մաատա գազա տախիլինտէ կրանիթ օճագլարը տախի պուլընմագտա վէ պունլարտան իխրաճ խուլէն Թաշ մուրէքքէպա օլարագ բէխիլմէքտէ վէ պէհէր ատէտի 25—30 բարայա սաթըլմագտա տըր · Իշպու Թաշլար Տէրսաատէթտէ Թրամվայ խաթլարընտա խուլլանըլօլընըյօր · Մէզքիւր Թաշլարտան քիւլլի միգտարտա Իզմիր, Սէլանիք, Մըսըր վէ Օտէսսա տախի կէօնտէրիլմէքտէ տիր ·

Գուլունի Պէստէլէ·—Եւրոպէ գազասընըն հասըլաթը սէնէվիյէսի 1,779,218 ղրշ· տան վէ մէսարիֆի տախի 400,000 ղրշ· տան իպարէթ օլտուղընտան, սէնէվի խազինէի ճէլիլէյէ 1,379,218 ղրշ· վարիտաթը սաֆիյէ գալմագտա տըր ·

(1) Մէզքիւր րաբօրթօնըն գըսմը էվվէլի՝ 844 նումէրօլը նիւսխէմիզտէ մունտէրիճ տիր · Ճ· Շ·

ՇԷՐՀԸ ԳԱՆՈՒՆԸ ԹԻՃԱՐԷԹ

Ճէրիտէի Շարգիյէ մուտիրիյէթը պէհիյէսինէ ·

Էֆէնտիմ,

Զարըշնապիս կիւնքի մուԹէպէր ճէրիտէնիզդէ նէշր օլընան Շէրհը Գանունը Թիճարէթէ Թըրկըր Սիմեն էֆէնտինին աթիտէքի մուԹալաասը կէօրիւլմիշ տիր ·

« Շիրքէթ ումարըն բույէթի՝ [illegible] [illegible], վէ պաղէն իճրա խուսուսըն [illegible] օլ մուամէլէնին իճրասը Թարաֆտարը օլան միւտիր, [illegible], վէ օ եօլտաքի իճրաաթընտան մազարրաթ հասըլ օլա պիլէ, հէյէթ վէ խուսուսը Թէհագգուգ իթմէտիքճէ շիրքէթէ գարշու մէսուլ օլմազ ·»

Իթալյա

« Շիրքէթ ումարըն բույէթի՝ պիրտէն զիյատէ միւտիրլէրէ իհալէ օլընտըղընտա, նազար օլունըր · Էհէր մուամէլաթըն իճրասընա պիրը սըրը մէէզուն իսէլէր, եալընըզ պիրընին պիլէ մուամէլէսի շիրքէթէ այիտ օլուր · Աքսի հալտէ, ճումլէսինին պիրտէն հարէքէթ իթմէլէրի մէշրութ օլմազըն, [illegible] իսէ տէ, շիրքէթ մէսուլ օլմազ ·»

Բարթըրիւ—1015 նումէրօտա ·

Մալրէկըր վէ Ժուրտէն—121 սահիֆէտէ ·

Րէքէրթուար Ժէնէրալ տը Ժուրիսբրիւտանս, ճիլտ 11, սահիֆէ 865 Նօ· 890 ·

Բէլճ

«Պաղէն ումարը շիրքէթտէ պուլունան մուԹէաատիտ միւտիրլէր պէյնինտէ [illegible] վագըա կէլիր · մատտէ յի նա՞սըլ հալլ իթմէլի · — մահքէմէ յէ միւրաճաաթ օլընամազ, չիւնքի միւնազաա (ՃՐԻՃ) տէյիլ · Իլլա պիրի սէլահիյէթլէ միւքելլէֆ օլան էշխաս պէյնինտէ պիր իսթիֆրաֆը էֆքեար ([illegible]) տըր · օլ հալտէ [illegible] · չիւնքի, շիւրէքաեանըն, շիրքէթէ մէնֆաաթը օլապիլէճէք մուամէլաթըն [illegible] միւլահազատայըն մէյանի միւտիրլէրէ միւսավի սէլահիյէթ վէրմիշ օլտուգլարը Թային տիր · Ամմա շիրքէթին պիր մուամէլէսինին ֆախտէկարիշ օլուպ օլմամասընա տահի տէյիլ · Իլլա իճրասը մուսամէհէ օլան պիր մուամէլէնին՝ շիրքէթին Թային իթմիշ օլտուղը մուամէլաթ տախիլինտէ մի, խարիճինտէ մի խուսուսընտան տօլայը միւնազաա վուգու պուլտէ՝ [illegible] չիւնքի շիւրէքաեանըն էքսէրիյէթի բէյի՝ շիրքէթին ումուրունա տահիր խուսուսաթ տախիլինտէ ազալիյէթէ զալէպէ իտէր իսէ տէ, անըն մագաէտինէ մուղայիր մուամէլաթ խարիճինէ չըգմազա սալիհ տէյիլ տիր ·»

Լիօն-Գան վէ Րընօ, 324 նումէրօտա ·

Թօնկըր Սիմոն էֆէնտի՝ Թիճարէթ Գանունընամէսինտէ միւնտէրիճ մատտէլէրին մանաի հագիգիյէսինի անլամագ իչիւն Ֆրանսըզ շարիհլէրինէ միւրաճաաթ իթմէմի իլթիզար էյլէմէլէրինտէն, իշթէ պու տէֆա տախի անլէրին պիր գաչըն պու պապտէ միւթալաասընը իպրազլէ, պալէատէ պէյան իթմիշ օլտուգլարը էֆքեարլարընը բէտտ իթմէքտէն պաշգա, Մէճէլլէ ահքեամընըն 1465ինճի մատտէսինին իլք ֆըգրասընը տախի զիքր իտէրիմ, եանի

«Պիր քիմսէ իքի քիշիյի պիրտէն Թէվքիլ իթսէ, վէքիլ օլտուգլարը խուսուստա [illegible], [illegible] իտէմէզ ·»

Շարիհ էֆէնտինին, պէյլէճէ հէմ նիզամա վէ հէմ միլլէ մուԹէմէտէտինէ գարշու օլունմըշ պիր մէյտէյէ մուղայիր մուԹալաամըլա մէմլէքէթիմիզ էհալիսինին ֆիքրինի իգշաշ իթմէսինտէն տօլայը Թէէսսիւֆ իտէրիմ ·

Ա· ՍՈՒՐԻՆԵԱՆ
Բարիզ հուգուգ մէքթէպինտէն լիսանսիէ ·

27 Մարտ 1887
Սթամպօլ Շէյխիսլամխանէ

ՎԻԳԹՕՐ ԹԻՐԻՆՃ

ՎԷ

ԳԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Օ ԳԱԹՐ ՍԷԶՕՆ

Պէյօղլու Տօփրու Եօլու Ն· 505-511

Ջօճուգլար իչիւն էնվաի փիյաթանլար վէ էրքէք չօճուգլար իչիւն գօսթիւմլէր ·

ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ՆԷՖԱՍԷԹ, ՋԱՐԻՖԼԻՔ ՎԷ ՈՒՃՈՒԶԼԻԳ

ՐԷՍՄԻ

ՄՈՒՐԱՖԱՀԱ ՆԻԶԱՄՆԱՄԷՍԻ

Մէրքէզը ախքեամընա պիլիսթինատ իրատէյի սէնիյէյի ճէնապը պատիշահի միւթէալլիգ պույրուլան միւրաֆահա նիզամնամէսի սուրէթի տիր ·

1 մատտէ·— Իշպու Նիզամնամէնին Թարիխը նէշրինտէն իթիպարէն հէր նէվ միւտայէնաթը ասլիյէ վէ Թիճարիյէ ֆայիզլէրին հատտը ազամի սէնէվի 100տէ 9 օլարագ Թային գըլընմըշ տըր ·

2 մատտէ·— Իշպու Նիզամնամէնին Թարիխը նէշրինտէն մուգատտէմ սէնէվի 100տէ 12 հիսապը իլէ ագտ խուլունմըշ օլան ֆայիզ մուգավէլէլէրի՝ իշպու Նիզամին իլանը կիւնինէ գատար մէրի վէ մուԹէպէր տիր ·

3 մատտէ·— Տաին իլէ մէտիւն պէյնինտէ հատտը նիզամիսինտէն զիյատէ ֆայիզ մուգավէլէսի վազը օլմուշ իսէ սէնէտաթ մուսէրրահ օլսա իլէ վէ եախօտ բէսիւլմալէ զամմ օլունարագ իսպաթ իտիլմէսի իլէ Թէեպէյյուն էյլէր իսէ, ֆայիզին միգտարը սէնէվի 100տէ 9ա Թէնզիլ իտիլիր ·

4 մատտէ·— Իսթիգրազ ֆայիզ՝ հէր գաչ սէնէ միւրուր իտէր իսէ իթսին, Նիհայէթ բէսիւլմալ միգտարընը Թէճավիւզ իթմէյէճէք տիր · Բէսիւլմալի Թէճավիւզ իտէն ֆայիզ հուքմ իթմէքտէն պիլէ մէնի հաքիմէ մէմնու տըր ·

5 մատտէ·—Իսթիգրազ ֆայիզը մուրէքքէպ եուրիւտիլմէսի ճայիզ տէյիլ տիր · անճագ էվվէլա մէտյունը միւթազաքիրի մահսուպէն 3 սէնէ զարֆընտա մէհկէմէ Թարաֆընտան աճէ Թէէսիս օլունմամըշ պուլընտըղը սուրէթտէ 3 սէնէտէ իշլէմիշ պուլունան ֆայիզի բէսիւլմալէ զամմը իլէ տահի մէտիւն պէյնինտէ իթԹիֆագ հասըլ օլտուղը հալտէ, եալընըզ 3 սէնէլիք իչիւն ֆայիզը մուրէքքէպ եուրիւտիլէպիլիր · Թիճարէթ գանունը հիւքմինճէ պէյնէլ Թիճճար հիսապը ճարիտէն նէշէթ իտէն ֆայիզը մուրէքքէպ մուամէլաթը պունտան միւսթէսնա տըր ·

6 մատտէ·— Տաին իլէ մէտիւն պէյնինտէ մուամէլէի իւգրաղ վէ իսթիգրազ տէֆամ իթմէքտէ, իսԹէր նազըր հիսապ խուլունմըշ օլսուն, վէ իսթէր տէյն սէնէտի Թէճտիտ վէ Թէճտիտ զըլընմըշ պուլունսուն, ֆաիզի ֆայիզին հասիլը նիզամիսինէ Թէնզիլը խուսուսը մէմնու տըր · Ֆազլ աթ քեամիլէն Թէէտիյէսի տէյն իտիլմիշ վէ տաին վէ մէտիւնտէ պէյնինտէ գաթը մուամէլէ գըլընմըշ իսէ, ֆազլէի ֆայիզին խուլթիրտասը խուսուսը մէնտա օլմազ ·

7 մատտէ·— Ֆի 16 շէվվալ սէնէ 1280 Թարիխլի միւրաֆահա Նիզամնամէսի՝ իշպու Նիզամնամէնին իլանը Թարիխինտէն իթիպարէն մէֆսուխ տըր ·

8 մատտէ·— Աշաղը նէզարէթի՝ իշպու Նիզամնամէնին իճրասընա մէմուր տըր ·

Ֆի 9 ռէճէպ սէնէ 304
վէ ֆի 22 մարտ սէնէ 303

ԳՕԼԷՐԱ

Տ-էրէն Ո-մ-որ Սանդէրէն

Սէ.իլեա առասպնտա քեսին Գա-թանէ իլէ Բէչթաս զու հուբ իթ-միշ օլան գօլբա իլլէթինին լէհ իւլ համա քանամիէն մունտէքի օլտրը՝ մահալլերի չէհպէնտրլիքլերինէն ալընան թէլէկրաֆնամէլերուն ան-լաշրլմասրնա պլնանէն, օրալար մի-վարէտաթրնա գարշը մէվզու օլան 5 կիւն իհթիյաթ գարանթինասրնրն 28 մարտ սէնէ 303 թարիխնտէն ի-թիպարէն լաղվը իլէ մէգբուբ աստա իլէ Թունա պոյունտան կէլէճէք պիլ-ճիտիրէ սեֆիանինն տէրունլնտէ պու-լընանլարրն թապպպ օլան մէրաբիրը արհհիյէտ ալէլ ինֆիրատ մուպէ-նէսինէ մէճլիսը Սրհհիյէճէ գաբար վերիլէրէք կյճապաթը կյճա օլընմշ իտուկինին իլանրնա իպթիտար գը-լընտը։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Ինթիխապ գօմիսիօնը ըէխի Բէր-թէվ բաչա հազրէթերինին հակ օ-տրը Ռումէլի պէյլերպէյլիկի բայէ-սինին թահվիլյլէ էօհտէսինէ թէր-ֆիէն ըուիմպէի պալա թէվֆիկ պույ-ըրմշը տրը։

* * *

Այտրն ըէտիֆ լիվայրընա թային պույրրան Ահմէտ Զէյա բաչայա թէպտիլէն Զինճի Մէճիտի,

Պիկա մուհասպէճիսի Նէյագի է-ֆէնտիյէ Ցինճիա վէ սանճաղը մէզ-պուր թապուր աղաբ Իսմայիլ է-ֆէնտիյէ կիւնճիա Մէճիտի նիշանը իհսան պույրրմշը տրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Իբլինճի (Էսիրնէ) օրտու տարէ-սինտէքի խասխախանէլերի թէֆթի-շէ մէմուրէն կէչէնտ իրամ գրրնան Պաղը Սէրասքէրի Սրհհիյէ տարէ-սի ազասրնտան Անկէլի բաշ՝ պու-քերրէ Տէրսասատէթէ ավտէթ էյլէ-միշ տիր։

—Տիյարպէքիր մէքթուպճրը սա-պրդ Ահմէտ Դաորի պէյ՝ Տէրսաս-տէթէ ավտէթ իմմիշ տիր։

—Մէարիֆին վարիտաթը ճէտի-տէսի՝ պահրատէն Սէնիյէ մէքա-թիպը մուխթէլիֆէյ մէնհասրը օ-լուպ, պուռնան մէքթաբիպը իպրի-տասիյէ աղչէ սարֆը ճաիլ օլամա-յաճաղը պէյանը իլէ, պատէնտա վա-րիտաթը մէրդումէտէն թախսիսաթ իթիրաղը հազրընտա պէյհտուտ մի-բաճաթի օլունմայրպ իպթիտաի մէքթէպլերինէ ուսուլ վէ էմմալի վէճհիկէ մանալլերինճէ գարշրրդ թէտարիք օլընմասը՝ Մէարիֆ Նէ-զարէթինէն հէր թարաֆա պիլդրի-բիմիշ տիր։

—Ճիտտէ լիման ըէխի Սաիտ Մէհ-մէտ պէյ իլէ Իզմիտ լիման ըէխի Մուսթաֆա գաբանա վէ Տէրսա-տէթի լիման տարիբէսինտէ ֆըրգա-թինին քեսթիրիպի Վասրֆ էֆենտիյէ, վէ Դուլէ Դարուսսրնա Պէրբէրէ-զատէ մահալլէսինտէ Մէհմէտ Ալի աղայա պիրէր գրբա ճան Դուլթա-բան վիտալեասը իհսան պույրրմշը տրը։

—Բրէվէզա ճիվարընտա եօլ ամէ-լյաթրնտա չալըշան ամէլէ՝ էմնաի հաֆիզյաթտա գաիտէյիլ (պատա-ռանդան) պէրապէր 1 մէթրօ 80 սանթիմէթրօ ուզունլըրնտա սաղ-լամ պիր հէյբէլ (արձան) պուռմշ-լար տրը։ Պու հէյբէլինրօմա՝ մը եօգ-սա Եուհան սասրը ամիդասրնտա՝ն մը օլորը հհնուզ անլաշրլամմշը տրը։

—Պաստա չէհրինտէ սասրը ամի-դա թէհսարբսի խուսուսրնտա Ամէ-մանիա թէպասրնտան Մ. Մօրիսէ թէսհիլաթ կէօսթերիրմէսի իչուն ճանիպար Պաղը Ամէնէ Պաստա մէ-մուրինինէ էվամիր իլմա օլընմշ տրը։

—Ախիրէն թարաֆր հուբլիմէթը Սէնիյէտէն Գրուպ փաղրիգասրնա արբարշ խորմիշ օլան 5 գրմա ճէ-սիմ Գրուբ թօբուն կէլէճէք հաֆ-թա զարֆընտա Տէրսասատէթէ վա-սրը օլաճաղը խապէր սրընմշ տրը։

—Եվվէլրի կէճէ Սթամպօլսա Շահ-զատէ պաչընտա միթէվֆիա Սաֆ-վէթ բաչա գօնտրընն սէլամրը ճի հէթինտէ պիր օտասա պրբաղրմշ օլան մուհտաան բէնէրէ բէբուէլերի թուրթուչարաղ ամէչ թավանը սար-մշ իսէ տէ, տէրհալ եէթիչէն Զապ-թիյէ նազրը Քամիլ պէյ հազրէթ-լերի իլէ սարէրէնին ճանիբաանէ սայ ու զայրէթի իլէ հարիգ պաս-տրրրմշը տրը։

—Սապանճասան Նէ-ըչա եա-զրրտրընա կէօրէ, մահալը մէզրիս-բէ 8 սասթ մէսաֆէտէ քեսին պիր Ռում դարիէսինէ պիր թագբմ Զէր-քէսլէր հուբիմ խուսպ, էսնամ ար-պէտասա 1 բիչի թէլէֆ վէ 4 քիչի մէճբուհ օրմուշ տրը։

Սապանճա դայմադամ՝ մէրդու-ման Զէրքէսլէրտէն 20 գասրրը թէվզիֆ իթմիրմշ, վէ սիկէրլերի ֆիբրաս մուվաֆֆադ օրմուշլար ի-սէ տէ, տէրսէսթերի իչուն թէսա-պիրը լաղրսէ իթթիխադ օլընմշտրը։

Իչպու արպէտա՝ պիր արազինին հազդգը թասարրուֆջինան թէվէլ լիսա իթթարկի զանն օլընը յօր։

—Էվվէլքի սապահ Գասրբէջիլնա-սէ պիր ինկիլիզ տօգթօր՝ քէնտիսի-նէ պօրճու օրան պիր չախսրն իւզէ-բինէ խանէսի պայգ օնընտան բէվզ-վէր պօչայթմրշ, վէ հաթթա էլինա-սէ բէվզվէր իլէ մէրգումը սօգապ-տա տարի գօվալամրշ խսէ տէ, եէ-թիլեմ միշ տիր։

— Միհթէվֆիա Բիդա բաչանրն մախտուսմը թօբնը պ այմագ ամլարրն տան Ալի պէյ՝ կէչէն ճումաա կէ էպի վէֆամ իմմիշ օմնաղլա, ճէ նազդ մէսարիֆի էպը Հիմայուն-տան թեսվիյէ վէ իհսան պույրըլա-բաղ պէդիլբ զինեթլէ գալտրրբրլ մրշ տրը։

قاموس فرانسوی

PETIT DICTIONNAIRE

FRANÇAIS-TURC

Սամի պէյ էֆէնտի իլէ մանթպաաը Միհրան էֆէնտի Ֆրանսրզճա-տան Թիւրքճէյէ Դամասը Ֆրանսէ-վինին պու տէֆա պիր քիւչիւք վէ մուխթասարրնը տարսի նէչրէ մուա-վաֆֆադ օլընշլար տրը։

Իչպու քիւչիւք Դամասը Ֆրանսէ-վի՝ 30000է դարիպ բէլիմէյի հավի, վէ մէպասիի իւլում ու ֆիւնուն վէ սէնայինին պայրճա բսթ ըլահաթրը վէ քէլիմէնին պայրճա մանապրը ի-լէ Թիւրքճէտէ մուգապիլլերինի ճա-մի օլուպ, բէ.ք միւքեմմէլ տիր։

Պու էսերին ֆիյաթը՝ էմալը մէֆ-գուտ տէնէճէք տէրեճէտէ էհվէն տիր։ 3 մահ զարֆընտա ատի քեա-զրտրլրը մուգավա ճիլտի օլարագ 15, վէ պէգ ճիլտիսի 20, վէ ալեա քեազրտրլրը սուբեթը նէֆիհէտ միւճէլլէտ օլարագ 30 զրուշա սա-թրլրը, վէ միւտտէթը մուայյէ-նէնին ինդրզասրնա ֆիյաթը թէգ-ելտա օլընաճաղը իհթիար օլընը։

Թիւրքճէտէն Ֆրանսրզճա օլան պէօյնք ԳԱՄՈՒՍԸ ՖՐԱՆՍԷԶԻՆԿԻ տասի ճաիլը սուհուլեթ օլմագ իւզրէ ֆիյաթը թէէվին օլընը։ 65 զրուշա էնտիրիմիշ տիր։

Մէէրճի վէ մանհաը ֆիւրուխթը՝ Միհրան մանթպաա վէ քիւթիւպխա-նէսի, Պաղը Ալի ճատտէսինտէ նու-մէրօ 5 վէ 7։

ՏՕԳԹՕՐ Ս. ԷՍՊԻՆԱԶԻ

Լէյրցեի մէքթէպը թըպպկյէսինտէն սիրլօմա ալմշը վէ կէօղ, պօզազ, գու-լաղ վէ պրուն խասթալրգլարը հագ-գընտա սուրէթը մախսուսէտ իքթի-սասը մանիամաթ իթմիշ օլան տօգթօրը մուամալյէ՝ հէր կիւն ալաֆիր. սասարէն սասաթ 10ընտան ագշամին սասաթ 4ինճի գաատար քէնտիսինէ միւրաաաթ խէն խասթէկեանը Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլ-սա Ֆրէնգբէրին Ս. Անտոն քիլիսէսի գարշըսընտա Լօնտրա էֆզալանէէսինին իսմիհնտ քեսին մահալը մախսուսրնա գասալ իտէճէյի, վէ հաֆթասա 4 կիւն տասիի եանի բազար էրթէսինէն ընճէնճէնպիհ կիւնիւնէ գատար ա-ճաֆիր. սասրսն սասաթ 10ռան էօյլէնէ գատար ֆիրգարա խասթէկեանը մէմ-ճանէն թէտավիլ իտէճէյի իլան օլունը։ 12—2

Զիյէք խասթալրգլրին մէնի իչուն ալը հազդգընտա

ՄԻՀՇԻՄՄ ԻԼԱՆ ՏԸՐ

Մէգբիւբ ալը միանասպէթիյէ տի-կէր պիր չախսրն գօլունտան ալընան ալը իլէ պէրապէր օլ չախստա պուլը-նան էմմաղը սարէլ տասի ալշրանմագ-տա օլսուղը ճիհէթլէ, իբթէ չու մա-զիրը հալաթտան արի վէ պէրի ղմագ լազրլ պու քէրրէ Տօգթօր Հիւքաար-պէյէնտան էֆէնտի՝ էվրօրատա վագը մէշհուր տէվաիրը թըպպկյէլրտէն պի-բիսի իլէ պիմուխասպէբ ինէքանէն ալընան էն ալէա ալշրլարտան կէթիրթմէ-տէ օլսուղը, վէ բազար կիւնլերինտէն մատտա հէր կիւն սասթ 7տէն 8է գա-տար քէսրրիւ պաշընտա Քիւչիւքեան պիրատէրլեր էֆզալանէսինտէ վէ բա-զար կիւնլերի տասի քէնտի խանէսի օ-լան Պէյօղլունտա Սիրլօղօս սօգաղընտա 3 նումէրօտա խճրան թէտավի իթմէքտէ օլսուղը, վէ մէղբիւբ Ֆէ-ը-ալբեա տէրօսը կէրէք քէսրրիւ պաշընտա վէ կէրէք Պէյօղլունտա ճատտէի քէպիրտէ 168 նումէյրօլը Քիւչիւքեան պիրատէրլեր էֆ-զալանէլերի օլսուղը իլան օլունը։ 36—4

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Է.ՎՐՕՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 9 ապրիլ

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Էր.	102-3/16
Օսմ. էսհամը աչբլաը	13-3/16
» » գարանտը	13-1/4
» » Սէրի Ա	23-
» » » Պ	13-1/2
» » » Ս	13-1/4
Օթօման 1871	73-3/8
Օսմանը Պանգասը	10-1/8
Ռուսիա խարիդասը	94-1/4
Մըսրը տուֆ. մութթահրատ	75-3/8
» իսթիկրազը	98-1/4
Տարբա Սանիյէ Մըսրը	72-5/8
Թունիզ խարիդասը	95-
Մանահթ. էսհամը 1877	-
Գանպիօ Բարիզ 3 այ վառէ	-

Բարիզ 9 ապրիլ

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.	81-
» » 4½ %	109-77½
Լէյնի Օսմ. էսհամը աչբլաը	13-55
» » » գարանտը	13-57½

Մէ-դ-ոդ-էլ

Սէրի Պ.	13-50
» Ս.	13-50
Ռումէլի չըմենտրֆէրի	32-
Օսմանլը Բէյթիսի էսհամը	-
» Պանգասը	507-50
Գրէկի Լիսնէ	555-
Գրէկի Ֆօնսիէ	1380-
Լիսն ագսիօնը	1272-50
Սիւվէյշ ագսիօնը	2042-50
Ռուսիա 3 % 1877	100-3/4
Իթալիա էսհամը	98-21½
Մըսրը ֆօնս. մութթահրատ	384-57½
Եուհան 3 % 1879	-
Գանպիօ 3 այ վառէ	25-31

Վիէննա 9 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գանպիօ	127-80
Ռումէլի չըմենտրֆէրի	16-

(Ֆրէնգբէրէ Բագալիա եօրթուսը միւ-նասպէթիյլէ Գալաթա պօրասը գա-բալը տը։)

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂՊ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ճանիպը ալիսինտէն

Լաղդիյատա պուլունան վէ պու-լընտրբրլաճագ օլան սընֆը ասսաքիբը Շահանէ իչիւն պէն իւչ եիւզ իւչ սէ-նէսի հազիրանընտան իհթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպոյասար մա-հալինճէ միանագասպա վաղ օլընան էրղագտան նան վէ կաղն պէհէր ղբյէի ճէտիտի 62. 40

Տագիդ. պէքսիմաթ, սիրքէ, իւ-զիւմ վէ ֆասուլեանան 78

Հընթա վէ նօհուտան	39
Տաախլի կիւչիւն	156
Խարիճի կիւչիւն	195
Էրղին	85. 80
Բուղէնը ատէնին	390
Թուղ վէ սօղանըն	23. 40
Շեքերին	140. 40
Զէյթ վէ սապօնըն	210. 60
Զէյթունըն	117
Բէօմիւրին	15. 60
Շարբին	31. 30
Սամանըն	7. 80

Համապրն 5. 46 բարայա օլարագ մահալի թարիպի էօհտէսինտէ պու-լընտրզընան, պուրաան իթմասրնա թարիպ օլանլարրն Լէվգիմանթը Ուսմանիյէ տարիբսինտէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

28 մարտ 1887 3—1

ՊԱՂՊ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Ճանիպը ալիսինտէն

Շամի չէրէֆ վէ միւլհագ ամրընտա պուլունան վէ պուլընտրբրլաճագ օ-լան հէր սընֆի ասսաքիբը Շահանէ իչիւն պէն իւչ եիւզ իւչ սէնէսի հա-զիրանընտան իհթիպարէն պիր սէնէ զարֆընտա իճապ իտէճէք օլան վէ միւպոյասար մահալինճէ միանագա-սպա գօնուլան բուղէնը ատէնին պէհէր գբյէի ճէտիտի տէօրթ եիւզ եիրմի ասգուզ, սօղանըն եիրմի իւչ, զրրդ բարայա օլարագ մահալի թա-լիպի էօհտէսինտէ օլտրզընան, պու-բաան իհթասրնա թարիպ օլանլարրն Լէվգիմանթը Ուսմանիյէ տարիբսինտէ կէրմէլէրի իլան օլունը։

28 մարտ 1887 3—1

Խաղինէի Խասսաի Շահանէ

Ճանիպը ալիսինտէն

Սէբբայը Հիւմայուն հաթաղ ան-պարը իչիւն ալընաճագ օլան հա-թապրն գարարը գամիսի նիսանը բուսմինն պիրինճի չարշէնպիհ կիւ-նիւ վերիլէճէկնէն, իթայա թա-լիպ օլանլարրն եէվմը մէքթիբ սաաթ ալմրտան նիհայէթ տօգու-զա գատար Խաղինէի Խասսաի Շա-հանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

28 մարտ 303 3—1

Միհրապ մմմլարը իմալ իթտիրիյ-մէք իւզրէ մուպայասանա լուգում կէօրիւնէն ճէտիա գբյէ իլէ 2848 դբյէ մղտարը Անվերսա մալի ըս-բարմաչէթի խամուրընն շէլտիմը մէվզուէսի իլէ մա խալիյէ պէհէր ամիդ գբյէսի 7½ զրուշտա թալի-պի էօհտէսինտէ պուլընտրզընա վէ չէհրը նիսանրն 8ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ օնա գատար հէր գաչ բարա վէ երթէսի բէնճէնպիհ կիւնիւ տասի 100ում 5 թէնզիլ օլ-նրը իսէ գատրալ օլունուպ անտէն սօնրա թէնզիլ գատրալ իտիմ էճէ-կինէ պէնտէն, նօգսանը իլէ իթայա թալիպ օլանլարրն Եվգաֆը Հիւմա-յուն մէճլիսը իտարէսինէ կէլմէլէրի 28 մարտ 303

Պուլկար տաղը մատէնը Հիւմայու-նը հասբրթրնտան օլարագ մէվճուտ պուլունան 2 թագբմ 102036 տրը-հէմը ճէտիտ 897 քիւսուր սիմը խա-լիս իլէ 778 տիրհէմը ճէտիտ 172 քիւսուբ ալթմունրն միւզայէտսի պիրիճրա չէհրը նիսանրն Շնճի բէնճ-չէնպիհ կիւնիւ սաաթ 9 բատտէլբ-ինտէ գարարը գամիսի վերիլէճէ-կինտէն, թալիպ օլանլարրն տէբ-ղիթօլարը իլէ պէրապէր Մալիյէ նէ-զարէթրը ճէլիլէսի տարիբսինտէ Օրման վէ Մէատին մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլու-նուր։

28 մարտ 303

15000 գբյէի ճէտիտ նուհաը խալիյին թօգատտա թէսլիմ օլուն մագ վէ էսմանը նագտէն վէ բէչի նէն թէէտիյէ իտիմէք շալմը իլէ պէհէրը գբյէի ճէտիտինէ 5½ զրուշ հիսապը իլէ իտիբարնա թօգատ-տա թալիպ զուհուր իմտիկնտէն, իչիւ ֆիյաթտան զիյատէյ թա-լիպ օլանլարրն թարիխը իյանտէն ի-թիպարէն 8 կիւն միւտտէթ զար-ֆընտա Մալիյէ նէզարէթը ճէլիկ-տարիբսինտէ Օրման վէ Մէատին մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէ-մէէրի իլան օլունուր։

28 մարտ 303

Բանկալթիտէ Պայրը սօգաղընտա վագը 23 նումէրօլը 1 պագ խանէ քիւյա վերիլէճէկնտէն, թալիպ օլան զէվամրն չէհրը նիսանրն 5ին-ճի կիւնինէ գատար ճումատատա պաշգա հէր կիւն սաաթ 6ռան ի-թիպարէն ճէմյէթէը Բուսուսմյէյ միւրաճաաթ էյլէմէէրի լաղմ կէ-լիր։

28 մարտ 303

ԻՔՏԻՊԱՍԼԻՔՆԷ Վ ԷՔՕՊԼԱՐԸ

ԻՍԱԲԼԻՍԻ

ՊԷՅԷՐ ՀԱՖԹԱՍ ՕԼԱՐԱԴ ՏԷՐՍԱՍՏԷԹԼԷ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՃԷՆ ՊԷՅՆԻՆՏԷՆ ՍԻՒՐԱԹ ԲՕՍՓԱՍԸ 4½ ԿԻՒՆ ԶԱՐԳԻՆՏԱ

Բէրլյրա գարթանրն թահթը գօման-տասրնա Շուբէյէ նամ վաբօր 1500 թանէլաթօ համուլէսինտէ վէ 450 պար-կիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաիթարնա ապրիլին 13ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ էյլէնամէ՝ ոսնրա ալաիր. սասաթ չտէ Տէրսասատէթտէն հարիբէթէ ԶԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻԲԷՃԻ օղրայարագ բազար էրթէսի սասպահա-յէն 4½ կիւնտէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՃԷՃԷ մուվասէլէթ խտէճէք տիր։

Եինէ բօսֆոռ մէգբիւրէրէն ԻՍԿԷՆ-ՏԷՐԻՃԷՏԷՆ հարիբէթ խտէն Պէրրէթէր-ը Շոմ վաբարարընտ ադիարտա օլուն-բաագ ԲՕՐՏ ՍԱԻՏ, ԵՆՅԱ, ՊԻՃՐՈՒԹ, ԹԱՐԱՊԼՈՒՍ, ԼԱԹԱՔԻԱ, ԻՍԿԷՆՏԷ-ՐՈՒՆ վէ ՄԷՐՍԻՆ, վէ Պաղը Ահմէր խսկէլէրինէ եօլճու, մալ վէ էմանէթ գասրալ օլունճաաղ տրը։

Եօլճուլար վէ էմանէթ թահմիլ իթ-մէք իսթէյէնլէր Իմին էօնինտէ Վալի-տէ խանընտա վէ եախսօտ Գալաթա վէյ գօտտա ճատտէսինտէ Եուսուֆ Իզզէթ-տէն էֆէնտի խանընտա քեսին գում-բանեան մէգբիւբ խտարխանէլերինս, մէատաաթ իթմէլերի։

ՍԸՆԸՐ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

ՍԱՌԱ, ՍԸՆԸՐ ԻԼԼԷԹԻ ՎԷ ԳԱՏԸՆ-ԼԱՐԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՍԸՆԸՐ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԸ

ՍԻՄՈՆ ԲՕԼԻՊՈՊՕՍԹԻՆՈՒ

Նամյլա Բարիզտէ կէճգաը Մ. ՊԸ-ԼՕԹԻԷՐԻՆ կյճատ իթթիսի չուրուպ՝ եէկկանէ քեաֆիվէ հէբիմէր թա-բաքընտան թամսիյէ օլունը։

Տէրսասատէթ տէբօպիթօսը՝ Գան-ճիբ պիրատէրլերին Ինկիլիզ էֆզա-խանէսինտէ տիր։

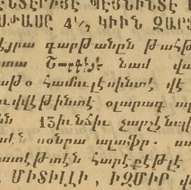

ՏԷՐԻ ԼՕՒՍԻՆ ՄԱԽՄՈՒԶՈՒՄ ՄԷՐՎԷՄ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՄԱՀՄՈՒԴ ԽԱՆԻ ԶՈՐՈՒՆ ՄԱՀՈՒ ԶՈՐՈՒՆ ՄԱՀՈՒ ԶՈՐՈՒՆ ՄԱՀՈՒ